

Смер: Ветеринарски техничар

Предмет: МАТЕМАТИКА

1. ЦИЉЕВИ :

- Развијање логичког и апстрактног мишљења
- Развијање способности јасног и прецизног изражавања и коришћења основног математичко-логичког језика
- Развијање способности одређивања и процене квантитативних величина и њиховог односа
- Развијање осећаја за простор, разликовање геометријских фигура и њихови узајамни односи и трансформације
- Разумевање функционалних зависности, њихово представљање и примена
- Развијање систематичности, уредности, прецизности, темељности, истрајности, критичности у раду; развијање радних навика и способности за самостални и групни рад
- Стицање знања и вештина корисних за трансфер у стручно- теоретским предметима и развијање способности за правилно коришћење стручне литературе
- Формирање свести о универзалности и примени математичког начина мишљења
- Подстицање стручног развоја и усавршавање у складу са индивидуалним способностима и потребама друштва
- Развој способности потребних за решавање проблема и нових ситуација у процесу рада и свакодневном животу

Разред:

трећи

Годишњи фонд:

64 часа

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
ЕКСПОНЕНЦИЈАЛ НА И ЛОГАРИТАМСКА ФУНКЦИЈА	<ul style="list-style-type: none">• Стицање знања о експоненција лној и логаритамској функцији	<ul style="list-style-type: none">• нацрта тачкасто график експоненцијалне функције читајући податке из табеле• наведе основне особине функције за различите упоредиве основе• реши једноставнију експоненцијалну једначину• дефинише појам логаритма• нацрта тачкасто график логаритамске функције читајући податке из табеле• наведе основне особине логаритамске функције• реши једноставнију логаритамску једначину	<ul style="list-style-type: none">• Експоненцијална функција на скупу рационалних бројева• Општа експоненцијална функција• Експоненцијалне једначине• Дефиниција логаритма и особине• Појам инверзне функције, логаритамска функција• Једноставније логаритамске једначине	На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања Облици наставе Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: <ul style="list-style-type: none">• теоријска настава (64 часа) Место реализације наставе

<p style="text-align: center;">ТРИГОНОМЕТРИЈСКЕ ФУНКЦИЈЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> Проширивање знања из тригонометрије и њихова примена 	<ul style="list-style-type: none"> претвара угао изражен у радијанима у степене и обрнуто покаже вредности тригонометријских функција углова у тригонометријском кругу примени основне тригонометријске идентичности на израчунавање осталих тригонометријских функција ако је позната вредност једне тригонометријске функције примени адиционе формуле и формуле за двоструки угао у једноставнијим задацима нацрта графике основних тригонометријских функција 	<ul style="list-style-type: none"> Пројекција вектора на осу. Мерење угла. Радијан Тригонометријске функције произвољног угла. Тригонометријски круг Свођење тригонометријских функција произвољног угла на тригонометријске функције оштрог угла Адиционе формуле Тригонометријске функције двоструког угла Графици основних тригонометријских функција Графици функција $f(x)=asin(x)+b$ $f(x)=acos(x)+b$ 	<ul style="list-style-type: none"> Теоријска настава се реализује у учионици или кабинету за математику <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> образложити циљ предмета, начин и критеријум оцењивања неопходна предзнања поновити уз максимално ангажовање ученика подстицати ученике на размишљање и самостално закључивање примењивати разноврсне облике и методе рада, како би се подстакла активност ученика инсистирати на прецизности, тачности, систематичности и уредности у раду упућивати ученике на претраживање различитих извора и примену савремених технологија
<p style="text-align: center;">АНАЛИТИЧКА ГЕОМЕТРИЈА У РАВНИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> Стицање основних знања о правој и кругу 	<ul style="list-style-type: none"> примени Гаусов алгоритам на решавање система линеарних једначина(3*3) нацрта Декартов правоугли координатни систем и у њему представи тачку израчуна растојање између две тачке и обим троугла ако су дате координате његових темена разликује општи облик једначине праве од експлицитног облика и преведе један запис у други објасни положај праве у координатном систему у зависности од коефицијената k и n одреди једначину праве одређену датом тачком и датим коефицијентом правца одреди једначину праве одређену датим двема тачкама примени услов паралелности две праве израчуна растојање тачке од праве преведе општи облик једначине круга у експлицитни одреди положај круга у Декартовом координатном систему и полупречник круга 	<ul style="list-style-type: none"> Системи линеарних једначина. Гаусов алгоритам Декартов координатни систем у равни. Координате тачке и растојање између две тачке Једначина праве у Декартовом правоуглом координатном систему. Општи и експлицитни облик једначине праве Једначина праве одређена тачком и коефицијентом правца Једначина праве одређена двема тачкама Узајамни положај две праве Нормални облик једначине праве и растојање тачке од праве Круг Узајамни положај праве и круга 	<ul style="list-style-type: none"> Експоненцијална и логаритамска функција: Важно је истаћи да су експоненцијална и логаритамска функција инверзне. При решавању једначина инсистирати на постављању одговарајућих услова. Аналитичка геометрија у равни: Гаусов алгоритам применити само на конкретне примере. Истаћи да је аналитичка геометрија на одређени начин спој алгебре и геометрије: приступ геометрији помоћу координата омогућава да се разни ликови (објекти) опишу алгебарским једначинама. Низови: Низове задавати како формулом, тако и својим члановима и рекурзивно и у сваком од

НИЗОВИ	<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања о низовима 	<ul style="list-style-type: none"> • препозна низ и да га настави (једноставнији примери) • препозна аритметички низ, објасни шта су n и d и израчуна тражени члан низа • израчуна збир првих n чланова аритметичког низа • препозна геометријски низ, објасни шта су n и q и израчуна тражени члан низа • израчуна збир првих n чланова геометријског низа 	<ul style="list-style-type: none"> • Појам низа • Аритметички низ • Збир првих n чланова аритметичког низа • Геометријски низ • Збир првих n чланова геометријског низа 	<p>случајева код ученика стварати представу о понашању низа</p> <ul style="list-style-type: none"> • Елементи финансијске математике: користити што више конкретних примера из живота. <p>Оцењивање</p> <p>Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. усмену проверу знања 2. писмену провера знања 3. тестове знања
ЕЛЕМЕНТИ ФИНАНСИЈСКЕ МАТЕМАТИКЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Стицање основних знања из елемената финансијске математике 	<ul style="list-style-type: none"> • зна шта је пропорција, умеће да је примени • зна шта је каматни рачун од сто (време дато у годинама, месецима или данима) • зна шта је каматни рачун више сто и ниже сто • зна шта је меница и на који начин се употребљава • разуме начин по коме функционише рачун штедног улога • зна шта су потрошачки кредити и како се обрачунава камата • зна појам сложеног каматног рачуна • покаже разлику између простог и сложеног каматног рачуна на датом примеру 	<ul style="list-style-type: none"> • Пропорције и процентни рачун • Прост каматни рачун (каматни рачун од сто, више сто и ниже сто) • Примена простог каматног рачуна (рад са меницама и са рачуном штедног улога, потрошачки кредити) • Појам сложеног каматног рачуна 	<p>Оквирни број часова по темама</p> <ul style="list-style-type: none"> • Експоненцијална и логаритамска функција: 14 часова • Тригонометријске функције: 14 часова • Аналитичка геометрија у равни: 15 часова • Низови 6 часова • Елементи финансијске математике 7 часова <p>У току школске године предвиђена су 4 писмена задатка (по 2 у полугодишту). За реализацију писмених задатака са исправкама планирано је 8 часова</p>

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

- Физика
- Хемија

Смер: Ветеринарски техничар

ИСТОРИЈА (ОДАБРАНЕ ТЕМЕ)

Годишњи фонд часова: **64**

Разред: **трећи**

Циљеви предмета:

1. Стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свести;
2. Разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса и улоге истакнутих личности;
3. Развијање индивидуалног и националног идентитета;
4. Стицање и проширивање знања, развијање вештина и формирање ставова неопходних за разумевање савременог света (у националном, регионалном, европском и глобалном оквиру);
5. Развијање функционалних вештина и компетенција неопходних за живот у савременом друштву (подстицање критичког мишљења, способности изражавања и образлагања сопствених ставова, разумевање мултикултуралности, развијање толеранције и културе аргументованог дијалога).

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Село и град некад и сад	<ul style="list-style-type: none">• Проширивање знања о променама у начину живота градског и сеоског становништва кроз историју.• Уочавање сличности и разлика у животу градског и сеоског становништва кроз историју.	<ul style="list-style-type: none">• уочи основна обележја различитих типова насеља од праисторије до савременог доба;• изведе закључак о значају настанка градова;• лоцира на историјској карти најзначајније античке, средњовековне и модерне градове у свету, Европи и Србији;• опише начин живота у граду у различитим историјским периодима (на примеру Цариграда, Венеције, Фиренце, Париза, Лондона, Берлина, Њујорка, Москве, Санкт Петербурга...);• опише начин живот у српским градовима у XIX и XX веку (на примеру Београда, Новог Сада, Ниша, Крагујевца...);	<ul style="list-style-type: none">• Насеља у праисторији (примери Винче и Лепенског Вира).• Живот у античким градовима (примери Вавилона, грчких полиса, Александрије, Рима...).• Живот у средњовековним градовима и селима (примери Цариграда, Венеције, Фиренце, Париза, Лондона, Београда...; средњовековни замак – у миру и за време опсаде; положај зависног сељака – обавезе становништва, порез, присилни рад – изградња путева, насипа, утврђења...; становање – грађевински материјали, начин градње, разлика у начину становања између села и града и између богатих и сиромашних; хигијенски услови, опасност од епидемија...).	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Облици наставе: Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">• теоријска настава. <p>Место реализације наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">• Теоријска настава реализује се у учионици или одговарајућем кабинету. <p>Оцењивање: Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none">• праћење остварености исхода• тестове знања. <p>Оквирни број часова по темама:</p> <ul style="list-style-type: none">• Свакој од четири теме које буду изабране треба посветити четвртину часова предвиђених наставним планом.

<ul style="list-style-type: none"> • Разумевање односа села и града у прошлости и садашњости. • Стицање знања о миграцијама село – град као константним појавама у историји људског друштва. • Проширивање знања о животу сеоског и градског становништва у Србији у XIX и XX веку. 	<ul style="list-style-type: none"> • опише начин живот у српским селима у XIX и XX веку; • уочи сличности и разлике у начину живота у српским градовима и селима у XIX и XX веку; • разуме значај и последице развоја модерних градова; • образложи најважније узроке и последице миграција село–град; • уочи разлике у начину становања између села и града кроз историју; • уочи разлике у начину становања између припадника различитих друштвених слојева кроз историју. 	<ul style="list-style-type: none"> • Живот у градовима и селима у новом веку и савременом добу (примери Париза, Лондона, Берлина, Њујорка, Москве, Санкт Петербурга...; просторно и урбано планирање; индустријске четврти, радничка насеља и предграђа; боемске четврти; појава модерне инфраструктуре – водовод, канализација, метро, проблем загађења, одношење и складиштење отпада; становање – грађевински материјали, начин градње, развој грађевинске технике, врсте објеката и организација простора; разлика у начину становања између села и града и између припадника различитих друштвених слојева, миграције; осветљење – гас и струја; грејање, употреба соларне енергије, кућни апарати; оплемињивање стамбеног простора). • Живот у српским градовима и селима у XIX и XX веку (примери Београда, Новог Сада, Ниша, Крагујевца...; основни типови градских насеља – град, варош, варошица, „дивља” насеља; оријентални и европски утицаји; електрификација, јавни градски превоз – фијакери, трамваји, тролејбуси и аутобуси; основни типови сеоских насеља, обележја земљорадње, виноградарства и сточарства; задруга, моба, позајмица; пољопривредна оруђа, млинови, ветрењаче; миграције село – град, разлике у становању код Срба: дворци, градске куће, конаци, сеоске куће; дворови владара – Милоша, Михаила, Милана и Александра Обреновића, кнеза Александра и краљева Петра и Александра Карађорђевића, Николе Петровића, резиденције Јосипа Броза). 	<p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • задатак наставника је да на почетку школске године од дванаест понуђених наставних тема, ученицима предложи шест, од којих ће они, као група, у складу са својим склоностима, изабрати четири, • структура програма конципирана је с циљем да помогне наставнику у планирању непосредног рада са ученицима, олакшавајући му одређивање обима и дубине обраде појединих наставних садржаја, • за сваку тематску целину дати су циљеви, исходи и садржаји, а исходи треба да послуже да наставни процес буде тако обликован да се наведени циљеви остваре, • садржаје треба прилагођавати ученицима, како би најлакше и најбрже достигли наведене исходе, • наставник има слободу да сам одреди распоред и динамику активности за сваку тему, уважавајући циљеве предмета,
--	--	---	---

<p style="text-align: center;">Култура одевања и исхране некад и сад</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Проширивање знања о променама у начину одевања и исхрани кроз историју. • Уочавање промена у начину одевања код Срба кроз историју. • Уочавање улоге различитих културних утицаја на начин одевања и исхрану код Срба кроз историју. 	<ul style="list-style-type: none"> • уочи основна обележја културе одевања од антике до савременог доба; • идентификује основна обележја културе одевања код Срба кроз историју; • наведе и упореди разлике у начину одевања између села и града кроз историју; • наведе и упореди разлике у начину одевања између припадника различитих друштвених група кроз историју; • препозна и разуме утицаје различитих култура на начин одевања код Срба кроз историју; • препозна и разуме утицаје различитих култура на начин исхране код Срба кроз историју; • наведе и упореди карактеристике исхране у различитим историјским периодима. 	<ul style="list-style-type: none"> • Култура одевања од антике до данас (материјали, начин обраде и бојење, разлике у одевању код припадника различитих друштвених група; појава вештачких материјала, стилови у одевању, модне куће, појава модне индустрије, свакодневна и свечана одећа, цинс као карактеристика одевања младих у читавом свету; накит, фризуре, шминка, парфема...). • Одевање код Срба кроз историју (материјали и тканине – кудеља, конопља, чоја, крзно, кожа, лан, свила; разлика у одевању код Срба у Хабзбуршком и Османском царству, као и код припадника различитих друштвених група; грађанско одело и европски узори у облачењу српског грађанског сталеза; униформе државних чиновника, лекара, цариника, професора Лицеја и гимназија у обновљеној Србији; народна ношња, савремени начин одевања). • Култура исхране од антике до данас (сакупљање и припремање намирница, лов и риболов, начини чувања хране, пиће, реконструкција могућег јеловника – двор, град, село; посни и мрсни циклуси; национална кухиња код Срба, утицаји других кухиња; конзумирање кафе и дувана, употреба источњачких зачина, понашање за столом, прибор за јело; кухињски апарати; ресторани „брзе хране“). 	<p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • програм се може допунити садржајима из прошлости завичаја, чиме се код ученика постиже јаснија представа о историјској и културној баштини у њиховом крају (археолошка налазишта, музејске збирке), • у школама на наставном језику неке од националних мањина могу се обрадити и проширени наставни садржаји из прошлости тог народа, • важно је искористити велике могућности које историја као наративни предмет пружа у подстицању ученичке радозналости, која је у основи сваког сазнања, • наставни садржаји треба да буду представљени као „прича“ богата информацијама и детаљима, не зато да би оптеретили памћење ученика, већ да би им историјски догађаји, појаве и процеси били предочени јасно, детаљно, живо и динамично, • посебно место у настави <i>историје</i> имају питања, како она која поставља наставник ученицима, тако и она која долазе од ученика, подстакнута оним што су чули у учионици или што су сазнали ван ње користећи различите изворе информација,
---	--	---	--	--

<p style="text-align: center;">Војска, оружје и рат некад и сад</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Проширивање знања о развоју војне технике и променама у начину ратовања кроз историју. • Проширивање знања о развоју војске и начину ратовања код Срба кроз историју. • Развијање критичког става према рату. 	<ul style="list-style-type: none"> • уочи основна обележја ратова и војне организације и технике од антике до савременог доба; • разуме утицај научно-технолошких достигнућа на промене у начину ратовања кроз историју; • уочи карактеристике развоја оружја и војне организације; • уочи основна обележја војне организације код Срба кроз историју; • наведе и упореди карактеристике ратовања у различитим периодима; • разуме улогу појединца у рату (војсковођа, официра, регрута, цивила); • аргументовано дискутује о рату и његовим последицама на живот људи. 	<ul style="list-style-type: none"> • Војска, оружје и рат кроз историју (војничка опрема – одећа, оклопи, штитови, оружје; родови војске, опсадне справе, увежбавање ратничких вештина, витешки турнири, мегдани, појава ватреног оружја – од примитивних пушака аркебуза и мускета до разорне артиљерије; увођење стајаће војске, развој модерне војне стратегије и тактике – појава генералштаба, униформе и војна одликовања; војно образовање, живот војника у рату и миру; жене у војсци; међународне конвенције о правилима ратовања, највеће војковође). • Војска код Срба кроз историју (српска војска у средњем веку – опрема, начин ратовања; Срби у аустројској и османској војсци; војска устаничке Србије; војна организација у XIX и XX веку у српској и југословенској држави; војно образовање – оснивање војне академије; српске и југословенске војне униформе и одликовања). 	<p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • добро осмишљена питања наставника имају подстицајну функцију за развој историјског мишљења и критичке свести, не само у фази утврђивања и систематизације градива, већ и у самој обради наставних садржаја, • у зависности од циља који наставник жели да оствари, питања могу имати различите функције, као што су: фокусирање пажње на неки садржај или аспект, подстицање поређења, трагање за појашњењем, • настава би требало да помогне ученицима у стварању што јасније представе не само о томе шта се десило, већ и зашто се то десило и какве су последице из тога проистекле, • у настави треба што више користити различите облике организоване активности ученика (индивидуални рад, рад у пару, рад у групи, радионице или домаћи задатак),
<p style="text-align: center;">Новац и банке кроз историју</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Проширивање знања о улози новца и банака у економским системима кроз историју. • Усвајање знања о улози новца и банака у свакодневном животу некад и сад. • Проширивање знања о историји новца и развоју банкарства код Срба. 	<ul style="list-style-type: none"> • уочи основне карактеристике и функције новца од антике до савременог доба; • изведе закључак о улози и значају банака кроз историју; • уочи основна обележја историјата српског новца и банака кроз историју; • примени стечено знање о новцу и банкама у свакодневном животу. 	<ul style="list-style-type: none"> • Нумизматика (као наука о постанку, развоју и употреби кованог новца). • Новац и банке у садашњости (новац као мера вредности, платежно средство и једно од обележја самосталности државе; банка као предузеће које тргује новцем; појмови – штедња, трезор, кредит, камата, деоница, инфлација, дефлација; фалсификовања новца, новац у савременом потрошачком друштву...). • Новац и банке у прошлости (историјат новца и банака – од старог века до данас; материјали од којих је израђиван новац, историјски феномен „кварења” новца; ликови и различити симболи на кованом и папирном новцу...). • Новац у Србији некад и сад (историјат новца од средњег века до данас; динар као званична валута модерне Србије; мотиви на новчаницама; настанак и развој Народне банке као прве финансијске институције у Србији). 	<p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • да би схватио догађаје из прошлости, ученик треба да их „оживи у свом уму”, у чему велику помоћ може пружити употреба различитих историјских текстова, карата и других извора историјских података (документарни и играни видео и дигитални материјали, музејски експонати, илустрације), обилажење културно-историјских споменика и посете установама културе, • треба искористити и утицај наставе историје на развијање језичке и говорне културе (беседништва), јер историјски садржаји богате и оплемењују језички фонд ученика,

<p style="text-align: center;">Верски живот и обичаји кроз историју</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Проширивање знања о веровањима и обичајима у прошлости и садашњости. • Уочавање прожимања веровања и културе кроз историју. • Сагледавање сличности и разлика у веровањима и обичајима некад и сад. • Проширивање знања о веровањима и обичајима код Срба кроз историју. 	<ul style="list-style-type: none"> • уочи основна обележја веровања од праисторије до савременог доба; • наведе и упореди карактеристике обичаја и веровања у различитим периодима; • идентификује сличности и разлике у обичајима различитих верских заједница; • уочи утицај веровања и обичаја на културно стваралаштво; • разуме утицај и повезаност верских институција и верског живота кроз историју; • разуме утицај и повезаност верских институција и верског живота код Срба кроз историју; • препозна и разуме основне одлике верског живота и обичаја код Срба кроз историју. 	<ul style="list-style-type: none"> • Веровања у старом Египту и Месопотамији (загробни живот, балсмовање, хороскопи, астрологија, обреди и ритуални предмети...). • Веровања старих Грка и Римљана (пророчишта, загробни живот, свештеници и свештенице, приношење жртве боговима...). • Религије Далеког истока. • Верски живот и обичаји у средњем веку (главне одлике хришћанства, ислама и јудаизма; обележја различитих верских конфесија – сличности и разлике у веровањима и обичајима; обележавање верских празника, страхови средњовековног човека). • Верски живот и обичаји у новом веку и савременом добу (верски идентитет, сличности и разлике између католика, протестаната, православаца, муслимана, Јевреја; атеизам). 	<p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • у раду са ученицима неопходно је имати у виду интегративну функцију историје, која у образовном систему, где су знања подељена по наставним предметима, помаже ученицима да постигну целовито схватање о повезаности и условљености географских, економских и културних услова живота човека кроз простор и време, • пожељно је избегавати фрагментарно и изоловано учење историјских чињеница јер оно има најкраће трајање у памћењу и најслабији трансфер у стицању других знања и вештина, • у настави треба, кад год је то могуће, примењивати дидактички концепт мултиперспективности, • одређене теме, по могућности, треба реализовати са одговарајућим садржајима из сродних предмета, • током рада са ученицима потребно је стално правити поређења са савременим добом, чиме се наглашава схватање континуитета у развоју друштва и богатство садржаја из прошлости,
<p style="text-align: center;">Образовање и васпитање кроз историју</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Продубљивање знања о развоју образовања кроз историју. • Уочавање сличности и разлика у образовању и васпитању некад и сад. • Разумевање утицаја привредног развоја на квалитет образовања. • Продубљивање знања о развоју образовања код Срба кроз историју. 	<ul style="list-style-type: none"> • уочи основна обележја образовања и васпитања од антике до савременог доба; • опише развој система образовања и васпитања кроз историју; • опише развој система образовања и васпитања код Срба кроз историју; • упореди карактеристике образовања и васпитања у различитим периодима; • изведе закључак о значају образовања и васпитања у животу људи; • препозна међусобну условљеност степена привредног развоја и квалитета образовања. 	<ul style="list-style-type: none"> • Образовање и васпитање у старом веку (Египат, Месопотамија, стара Грчка и Рим). • Образовање и васпитање у средњем веку (манастири као центри писмености и образовања; оснивање школа и универзитета, утицај цркве на образовање и васпитање...). • Образовање и васпитање у новом веку и савременом добу (појава штампарства и ширење писмености, улога цркве и државе – појава световног и обавезног образовања, школских уџбеника; положај ученика – награђивање и кажњавање, одевање ученика...). • Образовање и васпитање код Срба (манастири као центри писмености и образовања; значај Хиландара, просветитељски рад у устанничкој Србији, оснивање световних школа, оснивање Лицеја, Велике школе и Београдског универзитета; један дан у школи, школска слава, одевање ученика, школовање женске деце; стипендирање ученика). 	<p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • задатак наставника је и да подстиче осамостаљивање ученика у прикупљању и сређивању историјских података, да их усмерава на различите изворе информација и подучава их како да се према њима критички односе, чиме се негује истраживачки дух и занимање за науку и подстиче развој мишљења заснованог на провереним чињеницама и аргументима, • овај предмет пружа велике могућности за интеграцију школског и ваншколског знања ученика, за излазак из оквира школских уџбеника и учioniца, укључивање родитеља и суграђана који поседују знања, колекције, књиге, филмове и другу грађу која може да помогне у реализацији програма, • наставник треба да тежи комбиновању различитих метода рада (кратка предавања, гледање филмова, читање књига, дискусије, анализа писаних извора, слика и фотографија...),

<p style="text-align: center;">Комуникације, путовања и туризам некад и сад</p>	<ul style="list-style-type: none"> Уочавање значаја комуникација и њиховог развоја у историји друштва. Разумевање утицаја комуникација на упознавање и приближавање држава, народа и њихових култура. 	<ul style="list-style-type: none"> опише развој комуникација од праисторије до савременог доба; наведе и упореди карактеристике комуникације у различитим периодима; изведе закључак о значају комуникације у животу људи кроз историју; разуме последице развоја модерних комуникација; изведе закључак о утицају развоја комуникација на интеграцију сваке нације и друштва; користи информације са историјске карте и повеже их са стеченим знањем о комуникацијама; уочи утицај комуникација на приближавање држава, народа и њихових култура. 	<ul style="list-style-type: none"> Комуникације, путовања и туризам кроз историју (утицај трговине и војних похода на развој комуникација; ходочашћа – света места, мисионари; значајни сајмови, развој поштанског, телеграфског, телефонског, железничког, аутомобилског и авионског саобраћаја; ауто и авио клубови, новине и новинарство, Интернет, откривање нових дестинација, гостионице и хотели, бање). 	<p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> у извођењу наставе самостално истраживање ученика је најважније, без обзира на изабране методе рада, а наставника је улога да организује наставу, пружи помоћ ученицима у раду (од давања информација до упућивања на изворе информација) и да подстиче интересовање ученика за предмет, у припреми и реализацији часова наставницима може користити следећа литература: <p>Д. М. Ацовић, <i>Хералдика и Срби</i>, Београд 2008. Д. Бабац, <i>Специјалне јединице југословенске војске у Априлском рату</i>, Београд 2006. Д. Бабац, Ч. Васић, М. Марковић, <i>Црногорска војска 1896–1916</i>, Београд 2007. Д. Бандић, <i>Народна религија Срба у 100 појмова</i>, Београд 2004.</p>
<p style="text-align: center;">Друштвени и породични живот кроз историју</p>	<ul style="list-style-type: none"> Продубљивање знања о развоју друштвеног и породичног живота кроз историју. Уочавање сличности и разлика у друштвеном и породичном животу некад и сад. Проширивање знања о друштвеном и породичном животу код Срба кроз историју. 	<ul style="list-style-type: none"> идентификује основна обележја друштвеног живота од антике до данас; идентификује основна обележја породичног живота од антике до данас; наведе основна обележја друштвеног живота код Срба кроз историју; наведе основна обележја породичног живота код Срба кроз историју; упореди карактеристике друштвеног и породичног живота у различитим периодима; уочи сличности и разлике у начину обележавања празника кроз историју; истакне одлике друштвеног и породичног живота данас у односу на раније епохе. 	<ul style="list-style-type: none"> Друштвени живот од антике до данас (игре, гозбе, плес уз музику, музички инструменти, позориште, маскирање, трубадури, властеоске гозбе: жонглери, путујући свирачи и забављачи; балови, позориште у доба Шекспира и Молијера, настанак опере, књижевне дружине и читалишта, концерти, биоскопи, игре на срећу, савремена популарна музика). Друштвени живот код Срба кроз историју (основни празници и њихов значај; утицај политичких прилика на празнике и празновања, радни и нерадни дани; различити облици друштвених активности на селу и у граду...). Породични односи од антике до данас (положај мушкарца, жене и детета, свадбени обичаји, однос према старијима, породични празници, традиционални и модерни погледи на породицу; промене у односима међу половима...). Породични односи код Срба кроз историју (положај мушкарца, жене и детета; свадбени обичаји, однос према старијима, породични празници – крсна слава...) 	<p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <p>В. Бикић, <i>Средњовековно село</i>, Београд 2007. М. Благојевић, <i>Србија у доба Немањића</i>, Београд 1989. С. Бојанин, <i>Забаве и светковине у средњовековној Србији (од краја XII до краја XV века)</i>, Београд 2005. Е. Бухари, <i>Наполеонова гардијска коњица</i>, Београд 2006. А. Веселиновић, Р. Љушић, <i>Српске династије</i>, Нови Сад 2001. П. Вилар, <i>Злато и новац у повијести 1450–1920</i>, Београд 1990. А. Вулетић, Ј. Мијаиловић, <i>Између посела и балова. Живот у Србији у 19. веку</i>, Београд 2005. Р. Вучетић, <i>Престоница независне Србије (1878–1918)</i>, Београд 2008. К. Гравет, <i>Витезови</i>, Београд 2006. С. Димитријевић, <i>Средњовековни српски новац</i>, Београд 1997.</p>

<p style="text-align: center;">Фотографија, филм, радио и телевизија кроз историју</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Проширивање знања о развоју фотографије, филма, радија и телевизије кроз историју. • Разумевање утицаја фотографије, филма, радија и телевизије на друштвени, политички и културни живот. • Проширивање знања о развоју фотографије, филма, радија и телевизије у Србији. • Уочавање значаја фотографије, филма, радија и телевизије као историјских извора. 	<ul style="list-style-type: none"> • уочи основна обележја развоја фотографије, филма, радија и телевизије кроз историју; • изведе закључак о значају фотографије, филма, радија и телевизије у животу појединца и читавог друштва; • изведе закључак о значају фотографије, филма, радија и телевизије као историјских извора; • опише развој фотографије, филма, радија и телевизије у Србији; • разуме последице развоја фотографије, филма, радија и телевизије. 	<ul style="list-style-type: none"> • Значај фотографије, филма, радија и телевизије (као техничких достигнућа, начина уметничког изражавања, средстава масовне комуникације, сазнавања и образовања, и као историјских извора). • Фотографија, филм, радио и телевизија кроз историју (развој – оптичка сочива, дагеротипија, мокра плоча, фото-апарат, филмска трака, покретне слике, биоскоп, радио таласи; прва филмска пројекција, филм као извор информација о догађајима; филм као масовна забава и индустрија; почетак ере звучног филма, појава анимираних филмова; појава колор филмова; филмски фестивали и награде; оснивање радио-станица, појава телевизије; превласт телевизије над другим медијима у другој половини XX века; примери злоупотребе фотографије, филма, радија и телевизије у XX веку). • Фотографија, филм, радио и телевизија у Србији некад и сад (делатност дворског фотографа Анастаса Јовановића, породични фото-албуми, прва филмска пројекција у Србији 1896, први српски филмови и биоскопи; почетак рада прве радио-станице – Радио Београда 1929, јавна демонстрација телевизије на сајму у Београду 1939, тајно праћење програма Радио Лондона за време окупације, оснивање Телевизије Београд 1958, кућни радио и ТВ апарати као показатељи животног стандарда). 	<p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <p>Љ. Димић, <i>Културна политика у Краљевини Југославији 1918–1941</i>, I–III, Београд 1996.</p> <p>А. Ђуровић, <i>Модернизација образовања у Краљевини Србији 1905–1914</i>, Београд 2004.</p> <p><i>Историја приватног живота, I–V</i>, приредили Ф. Аријес и Ж. Диби, Београд 2000–2004.</p> <p>М. Јовановић-Стојимировић, <i>Силуете старог Београда</i>, Београд 2008.</p> <p>Д. Косановић, <i>Почеци кинематографије на тлу Југославије 1896–1918</i>, Београд 1985.</p> <p><i>Лексикон српског средњег века</i>, приредили С. Ћирковић и Р. Михаљчић, Београд 1999.</p> <p>П. Ј. Марковић, <i>Београд 1918–1941</i>, Београд 1992.</p> <p>П. Ј. Марковић, <i>Београд између Истока и Запада 1948–1965</i>, Београд 1996.</p> <p>П. Ј. Марковић, <i>Трајност и промена. Друштвена историја социјалистичке свакодневице у Југославији и Србији</i>, Београд 2007.</p> <p>М. Милићевић, <i>Грб Србије: развој кроз историју</i>, Београд 1995.</p> <p>Ј. Миодраговић, <i>Народна педагогија у Срба или како наш народ подиже пород свој</i>, Београд 1914.</p>
---	---	---	--	--

<p>Брига о телу и здрављу кроз историју</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Продубљивање знања о развоју здравствене културе кроз историју. • Уочавање утицаја економског и културног развитка на степен здравствене културе. • Проширивање знања о развоју здравствене културе код Срба. 	<ul style="list-style-type: none"> • уочи основна обележја развоја здравствене културе од антике до данас; • уочи основна обележја развоја здравствене културе код Срба кроз историју; • наведе и упореди различите методе лечења кроз историју; • разуме повезаност степена економског и културног развитка и здравствене културе; • разуме значај хуманитарних организација и њиховог деловања. 	<ul style="list-style-type: none"> • Брига о телу и здрављу од антике до данас (болести људи, хигијенски услови, епидемије, развој медицине, медицински инструменти, лекови и лековито биље, здравствене установе – манастирске болнице, санаторијуми, стационари, домови здравља, апотеке; начини здравствене заштите и превентиве, хуманитарне организације). • Брига о телу и здрављу код Срба (утицај животних услова и хигијенских прилика на појаву болести; најчешће болести и епидемије, народна медицина и надрилекарство, манастирске болнице; прве болнице и лекари, отварање болница у Србији у време кнеза Милоша, оснивање Медицинског факултета у Београду...). 	<p>Препоруке за реализацију наставе: Д. Мрђеновић, А. Палавестра, Д. Спасић, <i>Родословне таблице и грбови српских династија и властеле</i>, Београд 1987. <i>Образовање код Срба кроз векове</i>, Београд 2001. Е. Пирсон, <i>Стара Грчка</i>, Београд 2006. Р. Плат, <i>Свет филма</i>, Београд 2006. <i>Приватни живот у српским земљама средњег века</i>, приредиле С. Марјановић-Душанић и Д. Поповић, Београд 2004. <i>Приватни живот у српским земљама у свит модерног доба</i>, приредио А. Фотић, Београд 2005. <i>Приватни живот код Срба у деветнаестом веку. Од краја осамнаестог века до Првог светског рата</i>, приредили А. Столић и Н. Макуљевић, Београд 2006.</p>
<p>Грбови и заставе некад и сад</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Продубљивање знања о развоју грбова и застава и њиховом значају у историји. • Упознавање са развојем, улогом и значајем грбова и застава у прошлости српског народа. 	<ul style="list-style-type: none"> • уочи основна обележја развоја грбова и застава кроз историју; • уочи основна обележја развоја грбова и застава код Срба кроз историју; • изведе закључак о значају грбова и застава кроз историју; • наведе најчешће хералдичке симболе; • опише изглед и порекло савременог српског грба и заставе. 	<ul style="list-style-type: none"> • Улога и значај грбова и застава (као симбола државе, нације, владара, војске, града, установе, предузећа, политичке организације, спортског друштва...; појава грбова у XII веку – породични грбови на штитовима као начин распознавања витезова на турнирима и у ратним походима; грбови на заставама, новцу, печатима, поштанским маркама, споменицима, шлемовима...; најчешћи хералдички симболи; појава првих застава – <i>вексилум</i> – застава римских царева, <i>лабарум</i> – застава Константина Великог; основни елементи застава). • Грбови и заставе у прошлости српског народа (порекло савременог српског грба и заставе, значење четири оцила, најчешћи хералдички симболи на грбовима српских нововековних и средњовековних држава и династија и властелинских породица – двоглави бели орао Немањића, Лазаревића, Карађорђевића, Обреновића и Петровића-Његоша, лав Бранковића и Петровића-Његоша, вук Балшића, љиљани Котроманића...). 	<p>Препоруке за реализацију наставе: <i>Приватни живот код Срба у двадесетом веку</i>, приредио М. Ристовић, Београд 2007. Р. Радић, <i>Страх у позној Византији I-II</i>, Београд 2000. Р. Радић, <i>Византија – пурпур и пергамент</i>, Београд 2006. Р. Радић, <i>Цариград – приче са Босфора</i>, Београд 2007. <i>Службено одело у Србији у 19. и 20. веку</i>, Београд 2001. Д. Стојановић, <i>Калдрма и асфалт. Урбанизација и европеизација Београда 1890–1914</i>, Београд 2008. Ж. Стојановић, <i>Папирни новац Србије и Југославије</i>, Београд 1996. Н. Томас, Д. Бабац, <i>Армије на Балкану 1914–1918</i>, Београд 2006. Ц. Харг, <i>Стари Египат</i>, Београд 2006. Ф. Џајс, <i>Витезови кроз историју</i>, Београд 2003.</p>

<p style="text-align: center;">Спорт некад и сад</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Проширивање знања о развоју спортског живота кроз историју. • Уочавање сличности и разлика у спортским играма и надметањима некад и сад. • Проширивање знања о развоју спортског живота код Срба. 	<ul style="list-style-type: none"> • уочи основна обележја спорта од антике до савременог доба; • разуме улогу и значај спорта у људском друштву; • именује и опише спортске дисциплине заступљене на античким Олимпијским играма; • наведе и упореди карактеристике спортских надметања у различитим периодима; • опише развој спортског живота код Срба. 	<ul style="list-style-type: none"> • Улога и значај спорта од антике до савременог доба (спорт као део бриге о здрављу и као забава; спорт и Олимпијске игре у античкој Грчкој као основ спортских игара савременог доба; спортска надметања кроз историју – најпопуларнији спортови, аматерски и професионални спорт, модерне Олимпијске игре). • Спорт код Срба кроз историју (народне и пастирске игре као прва спортска надметања, прва спортска друштва, оснивање Српског олимпијског клуба 1910, учешће на међународним такмичењима и велики успеси, спортска друштва и клубови; савремени спорт и спортски живот). 	<p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <p>Ф. Џајс, Џ. Џајс, <i>Живот у средњовековном граду</i>, Београд 2004. Ф. Џајс, Џ. Џајс, <i>Живот у средњовековном замку</i>, Београд 2005.</p> <p>Ф. Џајс, Џ. Џајс, <i>Живот у средњовековном селу</i>, Београд 2006.</p> <p>С. Џејмс, <i>Стари Рим</i>, Београд 2006.</p>
---	---	---	---	---

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

- Српски језик и књижевност
- Географија
- Грађанско васпитање
- Верска настава
- Ликовна култура
- Музичка култура

СМЕР: Ветеринарски техничар

Предмет: ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА

Општи циљ предмета:

Циљ физичког васпитања је да се разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно – образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Посебни циљеви предмета:

- подстицање раста и развоја и утицање на правилно држање тела (превенција постуралних поремећаја);
- развој и усавршавање моторичких способности и теоријских знања неопходних самостални рад на њима;
- стицање моторичких умења (вештина) и теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- проширење и продубљавање интересовања које су ученици стекли у основној школи и потпуније сагледавање спортске гране, за коју показују посебан интерес;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаних општим циљем овог предмета (васпитно-образовног подручја);
- мотивација ученика за бављење физичким активностима и формирање позитивних психо-социјалних образаца понашања;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада.

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Годишњи фонд часова:

64

Разред:

трећи

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<ul style="list-style-type: none">• Здравствена култура и физичка активност, као основа за реализовање постављених циљева и исхода	<ul style="list-style-type: none">• Унапређивање и очување здравља;• Утицај на правилно држање тела (превенција постуралних поремећаја);	<ul style="list-style-type: none">• Препознати везе између физичке активности и здравља.• Објаснити карактеристике положаја тела, покрета и кретања у професији за коју се школује и уочити оне, које могу имати негативан утицај на његов раст, развој;• Одабрати и извести вежбе обликовања и вежбе из корективне гимнастике, које ће превентивно утицати на могуће негативне утицаје услед рада у одабраној професији.	<ul style="list-style-type: none">• Вежбе обликовања (јачања, лабављење и растезање).• Вежбе из корективне гимнастике• Провера стања моторичких и функционалних способности-	<ul style="list-style-type: none">• На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања;• Током реализације часова физичког васпитања давати информације о томе које вежбе позитивно утичу на статус њиховог организма, с обзиром на карактеристике њихове професије, а које негативно утичу на здравље;• Ученици који похађају четворогодишње стручне школе далеко су више оптерећени у редовном образовању практичном и

<ul style="list-style-type: none"> Развој моторичких и функционалних способности човека, као основа за реализовање постављених циљева и исхода 	<ul style="list-style-type: none"> Развој и усавршавање моторичких способности и теоријских знања неопходних за самостални рад на њима; 	<ul style="list-style-type: none"> Именовати моторичке способности које треба развијати и која су средства и методе за њихов развој; Применити (изводити) адекватна средства за развој и усавршавање моторичких способности: вежби обликовања, атлетике, гимнастике, пливања и спортских игара за развој: снаге, брзине, гипкости, спретности и окретности. 	<ul style="list-style-type: none"> Вежбе снаге без и са малим теговима (до 4 кг.); Трчање на 800 м ученице и 1000 м ученици ; Трчање на 60 м и 100 м; Вежбе растезања (број понављања и издржај у крајњем положају), Полигони спретности и окретности и спортске игре; Аеробик Обука техника пливања 	<p>теоријском наставом од осталих ученика.</p> <ul style="list-style-type: none"> Због тога је физичко васпитање, у овим школама, значајно за активан опоравак ученика, компензацију и релаксацију с обзиром на њихова честа статичка и једнострана оптерећења. Теоријска знања из области физичких активности су од великог значаја за укупним бављењем физичким вежбама.
<ul style="list-style-type: none"> Усвајање знања, умења и вештина из спортских грана и дисциплина као основа за реализовање постављених циљева и исхода Атлетика; Спортска гимнастика: (Вежбе на справама и тлу); 	<ul style="list-style-type: none"> Стицање моторичких умења (вештина) и теоријских знања неопходних за усвајање; Мотивација ученика за бављењем физичким активностима; Формирање позитивног психосоцијалних образаца понашања; Примена стечених умења, знања и навика у свакодневним условима живота и рада; Естетско изражавање покретом и доживљавање естетских вредности покрета и кретања; Усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика ; 	<ul style="list-style-type: none"> Кратко описати основне карактеристике и правила спортске гране атлетике, гимнастике и спортске гране- дисциплина које се уче. Демонстрирати – вежбе и технике атлетских дисциплина и вежби на справама и тлу које се уче (поседовати вештину) Детаљније описати правила спортске гране за коју показује посебан интерес, за коју школа има услове. Објаснити због којих је карактеристика физичког васпитања важно да активно учествује у процесу наставе и да самостално спроводи одређен програм физичке и спортске активности. Ученици ће желети да се бави физичким, односно спортским активностима пошто ће сагледати (детектовати) позитивне карактеристике физичке и спортске активности и њихове позитивне утицаје на здравље, дружење и добро расположење. Сагледати негативне утицаје савременог начина живота (пушење, дрога, насиље, деликвентно понашање) и свестан је да физичким, односно спортским активностима могуће је предупредити негативне утицаје Путем физичких односно спортских активности комуницирати са својим друговима и уживати у дружењу и контактима. Довести у везу свакодневни живот и способност за учење и практичан рад са физичким, односно спортским активностима и правилном исхраном. 	<ul style="list-style-type: none"> АТЛЕТИКА У свим атлетским дисциплинама треба радити на усавршавању технике и развијању водећих моторичких особина за дату дисциплину. Трчање Трчање на 100 м – ученици и ученице, на 1000 м – ученици, на 800 м – ученице, Штафета 4x100 м ученици и ученице. Скокови Скок удаљ – одабраном техником; Скок увис – одабраном техником. Бацање Бацање кугле рационалном техником (ученици 6 кг и ученице 4 кг. СПОРТСКА ГИМНАСТИКА: ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ Напомена: - Наставник олакшава, односно отежава програм на основу моторичких способности и претходно стечених умења ученика. 1. Вежбе на тлу За ученике и ученице: - из упора за рукама, зибом, премах одбочно до упора пред рукама (опружено). - комбинација вежби која садржи (вежбе се бирају, одузимају или додају у складу са могућностима ученика): плесне кораке; скок са окретом за 180°, окрет на две или једној ноzi; прамет странце; 	<p>Облици наставе Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (4 часа) мерење и тестирање (8 часова) практична настава (58 часова) <p>Подела одељења на групе Одељење се не дели приликом реализације; Настава се изводи фронтално и по групама, у зависности од карактера методске јединице која се реализује. Уколико је потребно, нарочито за вежбе из корективне гимнастике, приступ је индивидуалан.</p> <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Теоријска настава се реализује у учионици или у сали, истовремено са практичном наставом; Практична настава реализује се на спортском вежбалишту (сала, спортски отворени терени, базен, клизалиште, скијалиште). <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Настава се реализује у

	<ul style="list-style-type: none"> • Повезивање моторичких задатака у целине; Увођење ученика у организовани систем припрема за школска такмичења, игре, сусрете и манифестације; • Развијање елемената ритма у препознавању целина: рад-одмор; напрезање-релаксација; убрзање-успоравање; • Избор спортских грана, спортско-рекреативних или других кретних активности као трајног одређења за њихово свакодневно упражњавање; 	<ul style="list-style-type: none"> • Објаснити да покрет и кретање, без обзира на то којој врсти физичке, односно спортске активности припадају, имају своју естетску компоненту (лепота извођења, лепота доживљаја). • Ученик ужива у извођењу покрета и кретања. • Ученик наводи основне олимпијске принципе и примењује их на школским спортским такмичењима и у слободном времену. • Препознаје нетолерантно понашање својих другова и реагује на њега, шири дух пријатељства, истрајан је у својим активностима. • Има правилан однос према окружењу у којем вежба, рекреира се и бави се спортом. 	<p>колут напред суножним одразом и малим летом; вагу претклоном и заножњем; став на шакама колут напред и сп. скок са окретом (произвољан број степени);</p> <p>- за напреднији ниво: колут летећи и прекопит напред, уз помоћ.</p> <p>2. Прескок За ученике коњ у ширину висине 120 цм; за ученице 110 цм:</p> <ul style="list-style-type: none"> - згрчка; - разношка - за напредни ниво: склонка; прескоци са заножњем и „прекопит“ <p>3. Кругови За ученике /доскочни кругови/:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вучењем вис узнето; вис стрмоглаво; вис узнето; спуст у вис стражњи – издржај; вучењем вис узнето; спуст у вис предњи (полако); саскок <p>4. Разбој За ученике /паралелни разбој/:</p> <ul style="list-style-type: none"> - из замаха у упору предњом спуст у склек, зањих у склеку и спојено упор (у зањиху); предњих и спојено склек, зањихом упор (поновити 2 до 3 пута) <p>За ученице /двовисински разбој, једна притка, вратило/:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лицем према н/п, залетом и суножним одскоком наскок упор предњи; премах одножно десном (левом) у упор јашући; прехват на в/п; премах одножно заножном до виса седећег, подметним опружањем или одривом од н/п предњих и спојено саскок у предњиху (уз помоћ) до става на тлу, леђима према в/п; - <i>једна притка:</i> залетом и суножним одскоком наскок упор предњи; премах одножно десном (левом) до упора јашућег, премах одножно заножном до упора стражњег; сасед са окретом за 90°. <p>5. Вратило За ученике /доскочно и дохватно или дочелно вратило/:</p> <ul style="list-style-type: none"> - /доскочно/: подметно успостављање нижа; њихање са повећавањем 	<p>циклусима који трају приближно 10-12 часова (узастопних). Наставнику физичког васпитања је остављено да, зависно од потреба, прецизира трајање сваког циклуса, као и редослед њиховог садржаја.</p> <p>Садржај циклуса је:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за проверу нивоа знања на крају школске године – један; - за атлетику – један; - за гимнастику: вежбе на справама и тлу - један - за спорт по избору ученика – два; - за повезивање физичког васпитања са животом и радом – један. <p>Начин остваривања програма Садржаји програма усмерени су на: развијање физичких способности; спортско-техничко образовање; повезивање физичког васпитања са животом и радом.</p> <p>Годишњи план, програм и распоред кросева, такмичења, зимовања и других облика рада утврђује се на почетку школске године на наставничком већу, на предлог стручног већа наставника физичког васпитања.</p> <p>Стручно веће наставника физичког васпитања, самостално, одређује редослед обраде појединих садржаја програма и циклуса.</p> <p>Часови у току недеље треба да буду распоређени у једнаким интервалима, не могу се одржавати као блок часови. Настава се не може одржавати истовремено са два одељења ни</p>
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Спортска игра (по избору) 			<p>амплитуде и саскок у предњиху или зањиху уз помоћ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - /дохватно или дочелно/:ковртљај назад у упору. <p>6. Греда За ученице /висока греда/:</p> <ul style="list-style-type: none"> - залетом и суножним одскоком наскок у упор чучећи одножно; окрет за 90⁰ до упора чучећег; усправ, одручити; кораци у успону докорацима; вага претклоном и заножењем, усклон; суножним одскоком скок са померањем; окрет за 90⁰ у успону; саскок пруженим телом или, за напреднији ниво – са предножним разножењем <p>7. Коњ са хваталкама За ученике:</p> <ul style="list-style-type: none"> - из упора предњег коло предожно десном, коло предожно левом; - из упора стражњег коло одножно десном, коло одножно левом <p>Школско такмичење (одељење, школа): актив наставника физичког васпитања бира справе на којима ће се ученици такмичити. За напредније ученике: састави из система школских спортских такмичења и учешће на вишим нивоима школских такмичења.</p> <p>Минимални образовни захтеви: За ученике: наставни садржаји из програма вежби на тлу, прескока, једне справе у упору и једне справе у вису; За ученице: наставни садржаји из програма вежби на тлу, прескока, греде и двовисинског разбоја.</p> <ul style="list-style-type: none"> • СПОРТСКА ИГРА (по избору) - Понављање и учвршћивање раније обучаваних елемената игре. - Даље проширивање и продубљавање техничко-тактичке припремљености ученика у складу са изборним 	<p>на спортском терену ни у физкултурној сали. У свим разредима настава физичког васпитања се реализује одвојено за ученике и одвојено за ученице, а само у школама које имају по два паралелна објекта за физичко фаспитање дозвољена је истовремена реализација часа.</p> <p>Праћење, вредновање и оцењивање Праћење напретка ученика у физичком васпитању се обавља сукцесивно у току читаве школске године, на основу методологије праћења, мерења и вредновања ефеката у физичким васпитању – стандарди за оцењивање физичких способности ученика и постигнућа у спорскимиграма</p> <p>Оквирни број часова по темама</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тестирање и провера савладаности стандарда из основне школе (6 часова) • Теоријских часова (2 у првом и 2 у другом полугодишту). • Атлетика (12 часова) • Гимнастика: вежбе на справама и тлу (12) часова. • Спортска игра: по избору школе(12 часова) • Физичка активност, односно спортска активност;у складу са могућностима школе а по избору ученика (10 часова). • Пливање (10 часова). • Провера знања и вештина (4 часа). <p>ПОСЕБНЕ АКТИВНОСТИ - Из фонда радних дана и за извођење редопвне наставе школа у току школске године организује:</p>
---	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> Физичка, односно спортска активност: у складу са могућностима школе 			<p>програмом за дату игру. На основу претходних умења у техници и тактици наставник планира конкретне садржаје из спортске игре.</p> <ul style="list-style-type: none"> Актив наставника, према програму који сам доноси (из програма трећег разреда (програм по избору ученика) у складу са могућностима школе, организује наставу за коју ученици покажу посебно интересовање 	<ul style="list-style-type: none"> - Два целодневна излета са пешачењем - I разред до 12км (укупно у оба правца); - II разред до 14 км (укупно у оба правца); - III разред до 16 км(укупно у оба правца); - Два кроса : јесењи и пролећни - Стручно веће наставника физичког васпитања утврђује програм и садржајизлета, и дужину стазе за кросеве, према узрасту ученика. <p>Школа организује и спроводи спортска такмичења, као јединствени део процеса наставе физичког васпитања. спортска такмичења организују се у оквиру радне суботе и у друго време које одреди школа. Међушколска спортска такмичења организују се у оквиру календара које одреди Савез за школски спорт и олимпијско васпитање Србије које је уједно и организатор ових такмичења.</p>
---	--	--	---	---

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

Сваки од образовних профила има карактеристике везане за обављање конкретних стручних послова, који захтевају одређене положаје тела, покрете и кретања, који могу негативно утицати на правилно држање (статус кичменог стуба и статус стопала). Како би се избегли ови негативни утицаји, наставници стручних предмета и професори физичког васпитања дефинишу могуће професионалне поремећаје, на основу чега се програмирају се посебни садржаји, којима се обезбеђује превенција.

- Биологија
- Физика
- Екологија
- Хемија
- Ликовна култура
- Музичка култура

Годишњи фонд часова:

32

Разред:

трећи

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
ДЕМОКРАТИЈА И ПОЛИТИКА	<ul style="list-style-type: none"> Разумевање појмова демократија, политика, власт, грађански живот Упознавање са механизмима функционисања демократије и институцијама демократије Сагледавање значаја и начина контроле и ограничења власти у демократији 	<ul style="list-style-type: none"> Објасни појмове демократија, политика, власт, грађански живот Објасни (разлике демократског од недемократског начина одлучивања Објасни разлике непосредне од посредне демократије Анализира различите начине ограничавања власти Разликује надлежности законодавне, извршне и судске власти 	<ul style="list-style-type: none"> Користи прилоге и радне материјале који се налазе у приручнику и осмишени су за сваку радионицу 	<ul style="list-style-type: none"> На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања. <p>Облици наставе Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (32 часова) <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Теоријска настава се реализује у учионици <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Активности у уводном делу програма треба тако организовати да се обезбеди међусобно упознавање ученика, упознавање ученика са циљевима и наставним садржајима предмета, али и тако да пружи наставнику почетни увид у то са каквим знањима, ставовима и вештинама из области грађанског васпитања група располаже. Реализација програма треба да се одвија у складу са принципима активне, проблемске и истраживачке наставе са сталним рефлексијама на одговарајуће појаве из друштвеног контекста прошлости и садашњости. Квалитет наставе се обезбеђује усавлашавањем садржаја са одговарајућим методичким активностима и сталном разменом информација унутар групе. Добар индикатор успешне наставе је способност ученика да адекватно
ГРАЂАНИН И ДРУШТВО	<ul style="list-style-type: none"> Сагледавање улоге грађанина/грађанке у демократском друштву Упознање се са радом локалне самоуправе Сагледавање улоге и карактеристика цивилног друштва у демократији Сагледавање значаја и начина учествовања грађанина/грађанке у политици 	<ul style="list-style-type: none"> Објасни политичко одређење појма грађанин/грађанка Објасни значај поштовања закона у демократској држави Објасни улогу локалне самоуправе и послове којима се бави Објасни карактеристике и улогу цивилног друштва Детектује могућности утицаја грађана на власт, правни и политички систем (различите форме грађанског удруживања, различите форме грађанских иницијатива и акција) Детектује и анализира факторе који/ ометају/ подстичу демократски развој друштва 	<ul style="list-style-type: none"> Користи прилоге и радне материјале који се налазе у приручнику и осмишени су за сваку радионицу Посета локалној самоуправи где га заослени упознају са службама, пословима и начином свог рада 	

<p>ГРАЂАНСКА И ПОЛИТИЧКА ПРАВА И ПРАВО НА ГРАЂАНСКУ ИНИЦИЈАТИВУ</p>	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање ученика са суштином грађанских, политичких права и правом на грађанску иницијативу Сагледавање улоге и грађана у остваривању људских права у демократском друштву Сагледавање неопходности и начина активног учешћа грађана у демократском друштву 	<ul style="list-style-type: none"> Објасни појам људских права Наведе врсте људских права и објасни њихов садржај Детектују примере поштовања/кршења људских права у актуелним медијима Објасни улогу појединца у заштити и остваривању људских права Објасни појам грађанска иницијатива Наведе надлежности општине и послове којима се бави Разликује формалну од неформалне иницијативе Објасни форму и садржај формалног предлога грађанске иницијативе Објасни структуру, функционисање, правила, процедуре рада Скупштине Изведе симулацију заседања Скупштине, поштујући све процедуре у процесу доношења одлука на предлог грађана Објасни појам, карактеристике, улогу и врсте удруживања грађана Идентификује и анализира активности и акције удружења грађана у својој локалној заједници. 	<ul style="list-style-type: none"> Користи прилоге и радне материјале који се налазе у приручнику и осмишени су за сваку радионицу Организује симулацију рада Скупштине у процесу доношења одлуке на основу процедура које постоје у Скупштини Упознавања са радом локалних удружења грађана и њиховим програмима рада 	<p>примењују стечена знања и вештине и да у пракси изражавају ставове и вредности демократског друштва.</p> <ul style="list-style-type: none"> Наставник треба да пружи неопходну помоћ и подршку ученицима у припреми и реализацији активности, а заједно са групом да обезбеди повратну информацију о њеној успешности. У реализацији овог програма наставник је извор знања, организатор и водитељ ученичких активности и особа која даје повратну информацију. Повратна информација је од великог значаја не само за процес стицања сазнања, већ и за подстицање самопоуздања, учешћа у раду групе и мотивације за предмет За успешно реализовање наставе број ученика у групи не би требала да буде већа од 25 ученика. Оптималан број ученика је 15-20 ученика <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ol style="list-style-type: none"> праћење остварености исхода тестове знања тестове практичних вештина
<p>ПЛАНИРАЊЕ КОНКРЕТНЕ АКЦИЈЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> Подстицање и оспособљавање за планирање заједничких акција и пројеката у локалној заједници 	<ul style="list-style-type: none"> Идентификује проблеме у својој локалној заједници Анализира изабране проблеме, изучава их Предлаже активности и дискутује о њима са осталим члановима тима Сарађује са члановима тима и учествује у доношењу одлука Формулише циљеве и кораке акције Иницира активности, прати их и оцењује их Представи, путем јавне презентацију, нацрт акције и резултате акције. 	<ul style="list-style-type: none"> Користи прилоге и радне материјале који се налазе у приручнику и осмишени су за сваку радионицу Израђује пројектни план за изабрани проблем, користећи понуђену структуру и кораке 	<p>Оквирни број часова по темама</p> <ul style="list-style-type: none"> Демократија и политика (5 часова) Грађанин и друштво (8 часова) Грађанска и политичка права и право на грађанску иницијативу (8 часова) Планирање конкретне акције (11 часова)

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

- Српски језик и књижевност
- Историја
- Социологија са правима грађана

Смер: Ветеринарски техничар

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Годишњи фонд часова: **64**

Разред: **трећи**

- 1) развијање стваралачког и критичког мишљења, визуелног опажања, индивидуалности и самопоуздања у самосталном ликовном изражавању, радозналости и маштовитости;
- 2) оспособљавање за изражавање идеја, ставова, порука и емоција традиционалним и савременим визуелним медијима, за успешну вербалну комуникацију, тимски рад, самостално проналажење и систематизовање информација из различитих извора, за самопроцену и презентацију свог рада;
- 3) развијање одговорности према очувању здравља и животне средине;
- 4) упознавање са значајем и улогом уметности у друштву, свакодневном животу и раду;
- 5) упознавање са значајем и улогом уметности у друштву, свакодневном животу и раду;
- 6) формирање позитивног става према очувању културног идентитета, националне и светске културне баштине и навике праћења културно-уметничких садржаја путем штампе и електронских медија, посећивања музеја, галерија, библиотека, концерата, биоскопа, позоришта и других институција културе.

Циљеви предмета:

Планирање и организација наставе

1. Приликом израде годишњег плана, од 15 понуђених тема треба одабрати најмање 4. Минимално време за реализацију једне теме је пет часова. Наставник формира програм бирајући теме према:
 - циљевима предмета;
 - расположивом фонду часова;
 - години учења;
 - специфичностима профила;
 - могућностима школе;
 - специфичностима локалне заједнице;
 - предзнањима и сазнајним могућностима ученика.
2. Теоријски садржаји и практични ликовни рад су интегрисани.
3. Теме треба обрадити комбиновањем савремених наставних метода, уз разноврсне визуелне примере.
4. Посебни садржаји су препоручени садржаји намењени појединим профилима и/или заинтересованим ученицима.
5. Препоручени садржаји су садржаји који нису кључни за достизање исхода и могу да се обраде информативно: један редовни час, кроз домаћи задатак, тематску наставу или индивидуалне, одељенске и школске пројекте.
6. У зависности од теме, пожељно је припремати наставу у сарадњи са наставницима општеобразовних, стручних и изборних

предмета, педагогом, локалним уметницима и стручњацима и/или институцијама културе.

7. Користити стручну литературу и интернет у припремању наставе. Ради лакшег прикупљања наставног материјала, програм садржи препоручене адресе или линкове на интернет-странице. Међутим, треба имати у виду да се ове адресе често мењају и да је наставник упућен на континуирано ажурирање наставног материјала.
8. У зависности од теме, настава се реализује у кабинету за ликовну културу (атељеу), кабинету за информатику, радионици, простору школе, библиотеци, музеју, галерији, атељеу уметника, локалном окружењу.
9. Како се не би прекинула мотивација и континуитет у раду, допустити ученицима да заврше радове код куће.
10. Подстицати ученике да одступају од рутинских поступака и стереотипије, а елементе искуства реструктурирју и стављају у нове односе, испробавају различита оригинална решења у самосталном ликовном изражавању и процењују свој рад и радове других.
11. Вредновање остварености исхода вршити кроз:
 - праћење остварености исхода;
 - активност на часу.
12. Пожељно је на крају полугодишта и/или године организовати изложбу у локалној заједници и позвати родитеље на отварање.
13. Препоручује се наставницима вођење електронског портфолија који садржи: основне податке о наставнику, опис успешно реализоване теме, препоручено време за реализацију, коришћене материјале и технике, примере радова ученика, евентуално наставни материјал (визуелне примере) и препоручену литературу или адресе интернет-страница. Електронски портфолио треба да буде доступан на сајту или профилу школе. Циљ објављивања портфолија је промоција рада наставника и размена наставних материјала, идеја и линкова.

ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ:	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА:	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Дигитална фотографија	<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање за примену дигиталне фотографије у настави, свакодневном животу и раду. 	<ul style="list-style-type: none"> фотографише целину и детаљ под различитим условима осветљења; учита дигиталну фотографију на рачунар; обради фотографију у одабраном рачунарском програму; демонстрира како је обрадио/ла фотографију; селектује своје радове према задатим критеријумима. 	<ul style="list-style-type: none"> Примена дигиталне фотографије у настави, свакодневном животу и будућој професији, дигитална фотографија као савремени уметнички медиј; Принципи компоновања у фотографији, кадрирање, осветљење; Етичке норме у избору мотива, обради фотографије и објављивању фотографија; Фотографисање дигиталним фотоапаратом или мобилним телефоном: екстеријер, ентеријер, детаљ, мртва природа, аутопортрет; Пренос фотографије на рачунар, обрада фотографије основним алаткама: опсецање, подешавање светлине, контраста и боје; Сортирање, обележавање и чување фотографија на рачунару; Могуће преобликовање неуспелих фотографија у апстрактне слике, позадине, колаже; Самопроцена радова. <p><u>Посебни садржаји:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Цртање светлом; Израда електронског портфолија; Рекламна фотографија; Модна фотографија. 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> одговарајући кабинет; простор школе. <p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> остварити сарадњу са наставником информатике и размену информација и искустава између ученика и ученика и наставника; према условима осветљења и временским приликама – један час реализовати у школском дворишту или у природи; изабрати рачунарски програм за обраду фотографија према могућностима школе и предзнањима ученика; објаснити ученицима како да фотографишу ликовне радове; напреднијим ученицима допустити експериментисање сложенијим алаткама у програму по избору; упутити заинтересоване ученике на литературу и бесплатне фото-едиторе на интернету; мотивисати ученике да учествују у уређењу школског часописа или сајта/профила школе. <p><u>Интернет:</u></p> <p>www.photoarts.com www.atget www.photography-now.net www.photographysites.com www.pixiport.com www.usefilm.com www.graphicssoft.about.com http://www.photographymad.com/blog/post/10-top-photography-composition-rules http://graphicssoft.about.com/od/pixelbasedwin/tp/freephotoedw.htm http://www.shapecollage.com/ http://download.cnet.com/ http://AndreaPlanet.com/</p>

Примитивна племенска уметност	<ul style="list-style-type: none"> • Стицање знања о појави, значају и функцији уметности у праисторији; • Развијање интересовања за племенску уметност и традицију различитих народа; • Формирање позитивног става према очувању културног идентитета. 	<ul style="list-style-type: none"> • наведе опште карактеристике примитивне уметности; • објасни улогу примитивне племенске уметности у праисторијско и савремено доба; • одабере медиј, мотив и материјал за рад и образложи избор; • уради ликовни рад са одликама примитивне племенске уметности. 	<ul style="list-style-type: none"> • Примитивна племенска уметност од праисторије до савременог доба; • Услови за настанак уметности, функције уметности у праисторијско доба, материјали; • Разлози за дуготрајни опстанак примитивне племенске уметности, популарност савремене племенске уметности, последице комерцијализације; • Уметност афричких племена, инуитска уметност, уметност индијанских племена, абориџанска, полинезијска... плес, музика, одећа, украшавање, орнаментика, занати; • Примитивна уметност као инспирација савременим уметницима; • Израда цртежа, слика, скулптура, употребних и украсних предмета, тотема, маске, скица за шминку, одећу, накит, фризуру. <p><u>Посебни садржаји:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Креирање звука облицима из природе, уобличавање композиције на рачунару, читавање звука у презентацију; • Ритуални плес: обједињавање слике, музике и плеса; • Терапија путем уметности: уметнички занати; • Истраживање: народна уметност Србије; • Израда сувенира; • Презентација: поређење култура (шминке, ношње, фризура, обуће, керамике, веза...). 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • одговарајући кабинет. <p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • направити визуелни преглед праисторијске уметности свих континената, укључујући и налазе на тлу Србије, као увод у тему; • упоредити примере праисторијске уметности са савременом племенском уметношћу; • мотивисати ученике да самостално уоче специфичности примитивне племенске уметности различитих култура и народа; • у складу са могућностима, приказати презентацију, документарни филм или промотивни спот; пустити карактеристичну музику; остварити сарадњу са музејима; • упутити ученике на стваралачко изражавање природним материјалима: угљен, креда, дрво, лишће, шљунак, слама, плодови, кожа, камен, глина, канап, влакна, органске боје; • по завршетку теме приказати радове свих ученика у простору школе и заједнички одабрати радове за објављивање или објавити презентацију радова на сајту/профилу школе. <p><u>Интернет:</u></p> <p>http://www.google.rs/images http://www.bradshawfoundation.com/ http://www.nativevillage.org/ http://www.indianetzone.com/ http://www.aboriginalartonline.com/culture/symbols.php http://www.inuit.com/ http://www.wamena-gallery.com/en/tribal-art/oceania/primitive-magic-stone-malekula~60~671.html http://www.visual-arts-cork.com/ancient-art/tribal-art.htm http://www.tribal-explorer.com/bygeo_2.html http://www.archaeology.org/ www.youtube.com: Janet and Kathy throat singing between classes, Aboriginal Didgeridoo part1, Masai tribe dance, Naga tribal chant and dance, Zulu-premarital dance...</p>
--------------------------------------	--	--	--	--

Цивилизације прошлости	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са значајним споменицима културе; • Формирање позитивног става према очувању културног наслеђа. 	<ul style="list-style-type: none"> • разликује најпознатије споменике прошлих цивилизација; • објасни значај очувања споменика културе; • објасни улогу уметника и уметности у прошлим цивилизацијама; • прикаже ликовним радом уметничку идеју одабране цивилизације; • дискутује о различитим решењима задатка. 	<ul style="list-style-type: none"> • Цивилизација – појам; • Општи приказ: географски положај, градови, трајање и разлог нестанка, веровања, положај владара, улога уметника и уметности; • Оријентациони избор споменика прошлости: Персеполис, Тутанкамонова гробница, Mohenjo-daro, Sanchi (Индија), Qin династија – ратници од теракоте, Machu Picchu, Mesa Verde, Chichen Itza, Tikal, El Tajin, толтечки ратници у Тули, Angkor, Петра, Нара; • Уметничка идеја у прошлим цивилизацијама, утицај веровања и друштвене организације на уметност; • Израда цртежа и скица за палате, храмове, стубове, орнаменте, споменике, рељефе, фасаде, фонтане, престоле, намештај, употребне и ритуалне предмете, дворске одежде, владарске симболе, вајање владарског портрета. <p><u>Посебни садржаји:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Осмишљавање туристичке туре, израда рекламне презентације или брошуре; • Заштићена светска културна баштина. 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • одговарајући кабинет. <p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • приказати цивилизације на временској ленти или их означити на карти света; • тему обрадити методом аналогije; посветити више пажње културама (цивилизацијама) које су ученицима непознате; • нагласити значај споменика прошлих цивилизација као наслеђа свих народа; • мотивисати ученике да самостално уоче сличности и разлике у уметности различитих цивилизација; • приликом постављања задатка, наставник је у улози наручиоца уметничког рада, а ученик у улози уметника; • поставити више задатака различитог степена сложености и омогућити ученицима да самостално одаберу задатак; • упутити ученике на доступне изворе информација; • по завршетку теме приказати радове свих ученика у простору школе и заједнички одабрати радове за објављивање или објавити презентацију радова на сајту/профилу школе. <p><u>Интернет:</u></p> <p>http://www.google.rs/images www.youtube.com/ http://www.ancientcivilizations.co.uk/home_set.html http://www.mayalords.org/ http://whc.unesco.org/en/list/668 http://www.latinamericanstudies.org/olmecs.htm http://www.dinosoria.com/archeologie.htm</p>
-------------------------------	---	--	--	---

Ктители, мецене и колекционари	<ul style="list-style-type: none"> • Сагледавање вредности и значаја уметничких дела из угла инвеститора; • Формирање навике праћења културно-уметничких манифестација. 	<ul style="list-style-type: none"> • објасни улогу и значај ктитора, мецена и колекционара у историји уметности; • препоручи културно-уметничке садржаје из штампе и са интернета; • формира електронску или штампану збирку уметничких дела; • образложи избор уметничких дела. 	<ul style="list-style-type: none"> • Појмови: ктитор, мецена, колекционар; • Велики инвеститори у уметност кроз историју: црква, владари, племство, буржоазија, држава, приватни фондови...улога и значај; • Инвестирање у различите облике уметности кроз историју: сакрални објекти, палате, споменици, ликовна уметност, позориште, балет, музика, мода, филм...музејске колекције, приватне збирке, мотиви за улагање у уметност; • Приказ десет значајних уметничких дела по избору наставника, уз образложење избора; • Одељенски обилазак електронских: музеја, галерија, културно-историјских споменика, фестивала; • Улога колекционара или инвеститора: прикупљање и формирање електронске или штампане збирке уметничких дела по избору ученика. <p><u>Посебни садржаји:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Истраживање: значајне културно-уметничке манифестације у Србији; • Истраживање: институције културе у Србији; • Терапија путем уметности: укључивање старије популације у уметничке активности. 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • одговарајући кабинет. <p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • извући занимљивости из литературе и са интернета о дворским уметницима, градњи споменика, изради наруџбина; • објаснити ученицима разлику између уметничких дела и кича; • приликом поделе улога, поставити ученицима смернице, нпр. утврђену суму новца, институцију за коју се набавља уметничко дело, врсту уметности у коју се улаже; • у складу са могућностима, формирати индивидуалне или заједничку електронску, штампану или фото-збирку уметничких дела; • избећи негативне коментаре, мотивисати ученике да образложе свој избор; • у складу са могућностима, један час реализовати у музеју или галерији; • мотивисати ученике на континуирано ажурирање збирке; • мотивисати ученике на посећивање институција културе и културно-уметничких манифестација у локалном окружењу. <p><u>Интернет:</u></p> <p>http://www.woopidoo.com/profession/art-collectors/index.htm</p> <p>http://www.famousartistsgallery.com/</p> <p>http://www.museumstuff.com/</p> <p>http://mason.gmu.edu/~montecin/museum.htm</p> <p>http://www.louvre.fr/llv/commun/home.jsp?bmLocale=en</p> <p>http://www.theatrehistory.com/</p> <p>http://www.artabus.com/</p> <p>http://www.filmsite.org/directors.html</p> <p>http://www.famouspeople.co.uk/dancers/</p> <p>http://www.greatbuildings.com/</p> <p>http://www.notablebiographies.com</p> <p>http://www.wga.hu/</p>
---------------------------------------	---	--	---	---

<p style="text-align: center;">Уметност рециклирања</p>	<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање за креативно преобликовање материјала за рециклажу. 	<ul style="list-style-type: none"> објасни значај рециклирања; објасни како уметност доприноси очувању животне средине; предложи неколико идејних решења за ликовно преобликовање материјала за рециклажу; уради ликовни рад од материјала за рециклажу; образложи избор мотива и материјала. 	<ul style="list-style-type: none"> Уклањање отпада у великим градовима, време распадања појединих материјала, значај рециклирања, улога и значај уметности у очувању животне средине и смањењу сиромаштва; Израда скица; Преобликовање предмета и материјала за рециклажу: израда таписерије од пластичних трака, израда асамблажа, скулптура и инсталација, израда накита, торби, шешира, кутија за оловке и накит, посуда, лустера, стоних лампи, мозаика; Оријентациони избор уметника: Daniel Clemmett, Nick Gentry, Robert Bradford, James Corbett, Subodh Gupta, Emma Whiteside, Michel de Broin, Hong Kyoung, Aurora Robson, Lucy Norman, Nek Chand... <p><u>Посебни садржаји:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Израда колекције одеће од материјала за рециклажу; Грађење зидова, пултова, клупа, ограда и мањих објеката од пластичних флаша, конзерви, стиропора, гума, затварача; Терапија путем уметности: материјали за рециклажу који су погодни за рад са децом и старијим особама; Креирање звука предметима за рециклажу; Видео-рад: акција чишћења околине. 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> одговарајући кабинет. <p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> успоставити повезаност са сличним садржајима (обликовање и преобликовање) из основне школе; према потреби поделити ученике у парове или мање тимове; избећи шаблонске радове, нпр. људске фигуре и роботе направљене од пластичних флаша; упутити ученике у процес израде, али инсистирати на иновативним решењима у оквиру процеса; уколико ученици раде на једном или два сложенија рада већег формата, помоћи у техничкој реализацији (нпр. спајање делова у целину, поставка и сл.); по завршетку теме приказати радове свих ученика у простору школе и објавити радове на сајту/профилу школе. <p><u>Интернет:</u></p> <p>http://webcoist.com/ http://www.arteco.com/ http://www.bags2riches.co.uk/ http://www.robbierowlands.com.au/artworks.php http://www.johndahlsen.com/ http://www.toontoonz.com/canart/canartmain.html http://www.bonniemeltzer.com/MixedMedia.html http://www.heart2art2heart.com/pages/theforevertron.html http://www.aluminouspublishing.com/phpBB/ http://www.arthunt.co.uk/index.htm http://www.recycle2art.com/ http://freshome.com/2010/07/17/original-wall-clocks-made-from-vinyl-records/ http://www.ghostforest.org/ http://quazen.com/arts/architecture/seven-strange-houses-made-of-recycled-materials/ http://inhabitat.com/low-income-housing-made-of-recycled-materials/ http://www.greenhomebuilding.com/recyclematerials.htm http://sciencehax.com/2010/01/beautiful-home-built-from-recycled-materials/ http://www.expeditio.org/ http://www.scivee.tv/node/6935 http://www.achildgrows.com/2008/02/28/cool-recycled-bags-by-a-womens-co-op/</p>
---	---	--	--	--

Уметност и наука	<ul style="list-style-type: none"> Формирање целовите слике о повезаности уметности, науке и различитих делатности. 	<ul style="list-style-type: none"> наведе примере повезаности уметности и науке, наставних предмета и различитих делатности. 	<ul style="list-style-type: none"> Повезаност науке и уметности; Математика у уметности: симетрија, перспектива, модуларност, златни пресек, орнаментика, теселација, оригами; Географија у уметности: пејзажи; апстрактне слике инспирисане сателитским снимцима и географским картама; Биологија у уметности: уметност под микроскопом, илустрације, анатомски цртежи; Хемија у уметности: производња пигмената и материјала, фотографије; Физика у уметности: оптика, акустика, фотографије; Историја и уметност: историјски догађаји у уметничким делима, уметничка дела као историјски извори; Разговор о повезаности уметности и других наставних предмета и делатности; Израда цртежа, скулптура, слика, графика, постера, инсталација, фотографија, видео-радова, орнамената, оригамија, колажа... наука, наставни предмет, област, лекција, дефиниција, формула, појам као инспирација. <p><u>Посебни садржаји:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Терапија путем уметности: лечење бојом, звуком и покретом; Тематски дан. 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> одговарајући кабинет. <p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> разговарати о уметничкој вредности научних илустрација; приказати Леонардове, Рембрантове и Дирерове скице и цртеже; <p>задати ученицима пројектне задатке, према интересовањима;</p> <ul style="list-style-type: none"> избећи наглашавање ликовног рада као илустрације наставних садржаја, инсистирати на оригиналном ликовном приказу; по завршетку теме приказати радове свих ученика у простору школе и заједнички одабрати радове за објављивање на сајту/профилу школе. <p><u>Интернет:</u></p> <p>www.mi.sanu.ac.rs/~jablans/s-d3.htm http://www.litandart.com/2008/01/30/the-art-science-phenomenon/ www.origamitessellations.com http://cedison.wordpress.com/category/origami-tessellation/ www.artofgeography.com www.brainpicking.org http://www.scienceart.nl/ http://www.scienceart.co.uk/ https://bioart.med.harvard.edu/ http://www.worldsciencefestival.com/BioArt http://atunu.blogspot.com/2006/11/who-says-engineering-and-art-cant.html http://www.arttherapy.org/ http://www.cap.ca/aop/art.html http://www.fieldsproject.com/ http://artofchemistry.com/index.html http://www.shands.org/aim/ http://cade.wrattle.ac.uk/AgricultureArt.asp http://www.geologyinart.com/geoart_webzine.html http://www.pbs.org/seeinginthedark/resources-links/astronomy-and-the-arts.html http://artandtech.osu.edu/</p>
------------------	--	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> Упознавање са утицајем технологије на уметност XXI века; Стваралачко изражавање савременим медијима. 	<ul style="list-style-type: none"> објасни утицај технологије на уметност XXI века; наведе неколико примера утицаја технологије на уметност XXI века; изрази идеје, емоције, поруке и ставове савременим медијима. 	<ul style="list-style-type: none"> Традиционални и савремени медији у XXI веку; Одговарајући примери уметничких медија, праваца и техника: 3Д анимација, сликање песком, динамичко сликарство, дигитална уметност, ласерска уметност, генетичка уметност, нано уметност, интерактивна уметност, виртуелна уметност, акционо сликање на сцени, визуелни ефекти за филм; Прибор: glow graffiti спреј, LED светлосни канапи, интерактивне табле, I/O четка, Филипсов прибор за дигитално сликање светлом; Cyberfest (Киберфест, Русија), STRP фестивал; VIDFEST (Ванкувер); Цртање, сликање, графика и вајање у рачунарском програму; видео-записи, одељенски спотови, монтажа и анимација у рачунарском програму; колективно акционо сликање на сцени; обједињавање ликовне уметности, филма, музике и плеса; израда светлосне скулптуре, слике или инсталације; израда звучне скулптуре, кинетичке скулптуре... <p><u>Посебни садржаји:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Специјални (механички) ефекти у позоришту и визуелни ефекти за филм; Звучни ефекти; Електронска музика; Терапија путем уметности: материјали и технике; Експериментална архитектура, паметне зграде; Црно позориште; плес сенки; Ликовно обликовање веб странице. 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> одговарајући кабинет. <p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> остварити сарадњу са наставником информатике и/или наставницима стручних предмета; приказати ученицима разноврсне примере; по завршетку теме заједнички одабрати радове за објављивање на сајту/профилу школе. <p><u>Интернет:</u></p> <p>www.cyland.ru https://bioart.med.harvard.edu/ http://sandfantasy.com/ http://www.flixy.com/ukraine-talent-sand-animation.htm http://www.sanbase.com/ http://www.davemc.net/GenArt/ http://www.gamasutra.com http://www.virtualart.at/ http://www.abstractdigitalartgallery.com http://www.neme.org/main/524/collecting-new-media-art http://www.dpandi.com/jd/index.html http://creativefan.com/30-incredible-matte-paintings-from-famous-films/ http://www.e-onsoftware.com/products/solutions/?page=matte http://www.zoicstudios.com http://www.alchemists.com http://www.holographicart.co.uk http://www.laserartfest.ca/ http://www.mat.ucsb.edu/ http://www.animatronics.org/ http://www.techblog.com youtube: Blacklight Nu2ART performance; Paint dance; Mo(ve)ment: live painting and dance; Synchronized Elements; light painting; ArtCreatedFromShadows, Philips-digital-light-painting-kit, I/O brush...</p>
---	---	---	---

<p style="text-align: center;">Амбијент и простор</p>	<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање за естетско преобликовање елемената ентеријера и обликовање простора. 	<ul style="list-style-type: none"> опише утицај амбијента на расположење, понашање и радни учинак; предложи неколико идеја за преобликовање елемената ентеријера; преобликује елементе ентеријера; уреди део школског простора. 	<ul style="list-style-type: none"> Утицај амбијента на расположење, понашање и радни учинак; Одговарајући примери дизајна школског простора, инсталација у ентеријеру и преобликовања елемената ентеријера; Израда скица; Преобликовање елемената ентеријера: осликавање и преобликовање похабаних столица, клупа, столова, ормана, зидова, прозорских оквира, стаклених површина, стубова; лепљење и уметање различитих материјала; израда витража, лустера, лампи, асамблажа, мозаика; Обликовање простора у делу учионице или простору школе. <p><u>Посебни садржаји:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Терапија путем уметности: психологија боје; Биодекорација стубова и зидова или зелених површина; Дизајн светла, обликовање простора светлом; Декорација зидова: рад са шаблонима и пројектором, називи боја, механичко мешање боја, нијансе, психологија боје; Ленд арт; Амбијентална музика. 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> одговарајући кабинет; школски простор. <p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ученике мотивисати визуелним примерима; према потреби поделити ученике у парове или мање тимове; у раду користити еколошке боје и лакове; обликовање простора може бити заједнички рад на нивоу одељења, разреда или школе; подстицати ученике да процењују свој рад и радове других; по завршетку теме објавити радове свих ученика на сајту/профилу школе. <p><u>Интернет:</u></p> <p>http://www.arteco.com/ http://www.skifurniture.com http://www.bikefurniture.com/ http://freshome.com/ http://www.instructables.com/id/DIY-Vinyl-Wall-Art/ http://comeuptomyroom.com/ http://www.apartmenttherapy.com/ http://www.alldriftwoodfurniture.com/driftwood_tables.html http://www.fauxfinish.com/FauxFinish/faux-appetite-design.htm http://bhousedesain.com/ http://azmyarch.com/ http://www.google.rs/images http://home.rebstech.com/cool-wall-painting/ http://interlor.com/decoration/tag/office-chairs/ http://homes-designing.com/decorate/decoration/old-furniture-new-life/ http://www.nobleparkps.vic.edu.au/art_show_2008.htm http://www.salvationsct.com/furniture.htm http://www.stylehive.com/tag/rustic_furniture http://www.flickr.com/photos/29371360@N00/272362405/ http://www.dezignwithaz.com/ http://www.bhajanhanjan.com/wp/?page_id=798 http://www.conceptualgardens.co.uk/</p>
---	---	---	--	---

Стрип	<ul style="list-style-type: none"> Формирање целовите слике о стрипу као савременом уметничком медију. 	<p><u>IV степен:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> разликује врсте стрипа; препозна уметнички цртеж у стрипу; дискутује о улози стрипа у савременом друштву; опише традиционални поступак цртања стрипа; нацрта ликовно-графички рад. 	<ul style="list-style-type: none"> Појмови: стрип, манга, чиби, графички роман; Развојни пут стрипа, различите функције стрипа кроз историју; Школе стрипа: америчка и јапанска, француско-белгијска, енглеска, италијанска – карактеристике, типични представници, међусобни утицаји, популарност школа и аутора код нас и у свету; Фестивали стрипа, музеји, друштва; Утицај стрипа на уметничке правце, културу и друштво; Оријентациони избор аутора: Rodolphe Topffer, Walt Disney, Osamu Tezuka, Richard Outcault, Steve Ditko, Alan Moore, Frank Miller, Moebius, Masashi Kishimoto, Koji Morimoto, Hiromu Arakawa, Matsuri Hino, Takeshi Obata, Марко Стојановић, Бане Керац, Влада Весовић, Саша Ракезић, Алекса Гајић, Зоран Јањетов; Традиционални прибор и поступак израде; рачунарски програми и графичке табле; Израда табле стрипа, стрип јунака, корица за графички роман, израда одељеног фанзина; илустрација одломака приче, песме, филма... традиционалним или савременим техникама. <p><u>Посебни садржаји:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Анимирани филм; Израда сценарија за стрип, графички роман, рачунарску игрицу или анимирани филм; Студија фигуре у покрету; Колекција одеће, обуће или накита инспирисана стрипом; Музика у анимираном филму. 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> одговарајући кабинет. <p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> направити поређење између америчког, европског и јапанског стрипа; указати ученицима на могуће смерове цртања и читања стрипа; разговарати о утицају јапанског стрипа на савремени европски стрип и анимирани филм; објаснити ученицима разлику између карикатуре и уметничког стрипа; више пажње посветити графичком роману као књижевно-графичкој форми; на репрезентативним примерима указати ученицима на ликовни рукопис, композицију, покрет, скраћење, сенку; упутити ученике како да увежбавањем постигну препознатљив стил и са једноставним, непрофесионалним цртежом; по могућности организовати гостовање професионалних цртача стрипа како би ученици стекли целокупну слику о теми; упутити заинтересоване ученике на електронске уџбенике, школе стрипа и рачунарске програме; тема може да се реализује као одељенски рад – израдом табле стрипа на хамеру, уцртавањем или лепљењем појединачних цртежа; по завршетку теме приказати радове свих ученика у простору школе и заједнички одабрати радове за објављивање на сајту/профилу школе. <p><u>Интернет:</u></p> <p>http://en.wikipedia.org/wiki/European_comics http://www.seecult.org/ http://www.comicartdepot.com/ http://www.linesandcolors.com/ http://www.filetransit.com/screenshot.php?id=79391 http://ideja.forum-express.net/t2093-manga http://www.dereksantos.com/comicpage/</p>
-------	---	--	--	---

<p style="text-align: center;">Знаменити српски уметници</p>	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање са знаменитим српским уметницима и разумевање значаја њихових дела. 	<ul style="list-style-type: none"> наведе неколико знаменитих српских уметника; објасни значај одабраног уметника; уради оригиналан визуелни приказ живота и/или дела одабраног уметника. 	<ul style="list-style-type: none"> Знаменити српски уметници, избор наставника; Израда оригиналног, нетрадиционалног ликовног приказа живота и/или дела српског уметника по избору ученика: презентација, графичка прича, колаж, инсталација; комбинација текста, илустрација и фотографија; видео-рад, анимација; Разговор о значају, животу и делу одабраних уметника. <p><u>Посебни садржаји:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Израда монографије одабраног уметника, одељенски рад; Терапија путем уметности: организовање гостовања професионалних уметника у болницама и домовима за старе; организовање ликовне радионице. 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> одговарајући кабинет. <p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> направити сажет приказ живота и дела одабраних уметника; поредити сензибилитет одабраних уметника; упутити ученике на доступне изворе информација; по завршетку теме приказати радове свих ученика у простору школе и заједнички одабрати радове за објављивање на сајту/профилу школе.
--	--	--	--	---

Трагом наслеђа	<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за израду промотивног рада. 	<p><u>IV степен:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> прикупља и сортира информације из различитих извора; дискутује о знаменитостима краја; уради промотивни ликовни рад. 	<ul style="list-style-type: none"> Значај квалитетне промоције у будућој професији; Истраживање културних, историјских и природних знаменитости краја: обилазак околине, обилазак локалних галерија и музеја; истраживање стручне литературе, интернета, архиве, новинских чланака; разговори са одговарајућим профилом стручњака, наставницима, родитељима, фамилијом; интервјуи, анкете; проучавање и прављење фото и писане документације; Оријентациони избор тема у оквиру пројекта: природне одлике, историја, културно-историјски споменици, манифестације, спорт, уметност, туризам, делатности, стари занати, обичаји и веровања, знаменити људи, одевање кроз историју, архитектура, кулинарство, музика; Дизајн промотивног материјала; Израда промотивног спота, презентације, брошуре, плаката, илустрованих прича, разгледница, паноа за промовисање културно-историјских и природних знаменитости краја. <p><u>Посебни садржаји:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Промоција професије; Промоција школе; Промоција одељења; Терапија путем уметности: поставка изложбе, организовање промоције радова путем интернета и штампе; Маркетинг и брендови. 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> одговарајући кабинет; библиотека; локална заједница. <p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> тему обрадити као одељенски пројекат; мотивисати ученике атрактивним визуелним примерима; омогућити ученицима неспутано изношење предлога ликовних решења; по завршетку теме објавити рад на сајту/профилу школе.
----------------	---	--	---	--

<p>Необична уметност</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Подстицање иновативности у ликовном изражавању. 	<ul style="list-style-type: none"> • предложи нетрадиционални материјал за рад; • уради ликовни рад од нетрадиционалног материјала; • образложи избор материјала и мотива. 	<ul style="list-style-type: none"> • Визуелни приказ: необичне идеје, уметничка дела на неуобичајеној подлози или од неуобичајених материјала; • Оријентациони избор уметника: Julian Beever, Guido Daniele, Jim Denevan, Richard Long, Daniel Baumann, Olafur Ellasson, Michael de Broin, Agata Olek, Hang Nga, Mathier Collos, Rebecca Murtaugh, Jonathan Borofsky, Livio de Marchi, Chakaia Booker, Choi Jung Hyun, Margaret Benyon, Jennifer Maestre, Nathan Sawaya, Baptiste Debombourg, Toge-NYC, Ran Hwang, Don Lucho, Scott Gundersen, Sydney Cash, Scott Hove, Evan Blackwell, Jean-Luc Cornec, Jason Hackenwerth, Jason de Caires Taylor, Shinichi Marayama, Joan Dulla, Janet Echelman, Alain Guerra, Lara Schmitger, Maurizio Savini, Renata Memole, Neraldo de la Paz, Elisabeth Higgins O`Connor, Carabosse ; • Израда ликовних радова од неуобичајених материјала. 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • одговарајући кабинет. <p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • визуелним примерима, разговором и асоцијацијама мотивисати ученике да осмисле оригиналне предлоге; • према потреби поделити ученике у парове или мање тимове; • подстицати ученике да процењују свој рад и радове других; • по завршетку теме приказати радове свих ученика у простору школе, заједнички одабрати радове за објављивање на сајту/профилу школе. <p><u>Интернет:</u></p> <p>www.myunusual www.creativity-portal.com www.dornob.com www.flatrock.org www.webcoist.com www.weburbanist.com http://www.weburbanist.com/2009/01/08/food-art-and-food-artists/ http://www.darkroastedblend.com/2009/04/pasta-monster-and-other-strange-food.html http://www.collthings.co.uk/2008/12/cool-food-art.html http://www.agilitynut.com/h/bh.html http://www.jennifermaestre.com/portfolio.php http://www.karenswhimsy.com http://www.lostateminor.com/2009/08/06/scott-hoves-cakeland/ http://www.greenpiecewireart.com/ http://www.jeffbots.com http://www.deepapanchamia.com/</p>
--------------------------	---	---	--	--

Архитектура Србије	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са одликама архитектуре на тлу Србије; • Формирање позитивног става према очувању културног наслеђа. 	<ul style="list-style-type: none"> • наведе значајне примере споменика, сакралне и световне архитектуре у Србији; • објасни значај очувања знаменитих грађевина и споменика; • уради ликовни рад са стилским одликама локалне архитектуре. 	<ul style="list-style-type: none"> • Знаменити споменици и зграде – обележја светских градова; • Сакрална архитектура Србије; • Замкови, утврђења и палате Србије; • Световна архитектура Србије: типови старих српских кућа, знаменити објекти XIX и XX века; • Споменици, фонтане, паркови и парковске скулптуре; • Значај очувања знаменитих грађевина и споменика; • Израда скица за викендицу, викенд-насеље, етно-село, наменске објекте, реконструкција замка или утврђења, скица за рељефе, тргове, ограде, прозорска окна и друге елементе екстеријера, споменике и скулптуре у пленеру... <p><u>Посебни садржаји:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Истраживање: римска насеља на тлу Србије; • Повезивање ученика путем интернета са вршњацима из другог места у Србији, размена фотографија и информација о архитектури, споменицима и парковима; • Осмишљавање туристичке туре; 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • одговарајући кабинет; • локална заједница. <p><u>Препоруке за реализацију теме:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • излагање прилагодити сазнајним могућностима и интересовањима ученика, приказати само карактеристичне примере; • препоручује се обилазак родног места или локалног окружења, фотографисање објеката и споменика, скицирање фасада и споменика, разговор о елементима архитектуре, стилovima, фасадама, стубовима, фонтанама, споменицима; • подстицати ученике да процењују свој рад и радове других; • по завршетку теме приказати радове свих ученика у простору школе и заједнички одабрати радове за објављивање на сајту/профилу школе. <p><u>Интернет:</u> http://www.greatbuildings.com/</p>
---------------------------	--	---	---	--

Улична уметност	<ul style="list-style-type: none"> • Препознавање уметничких вредности у супкултури; • Формирање одговорног односа према очувању здравља и окружења. 	<ul style="list-style-type: none"> • разликује врсте уличне уметности; • препозна естетске и идејне вредности уличне уметности; • наведе материјале штетне по здравље и мере заштите; • уради скицу за мурал или графит; • дискутује о различитим решењима задатка. 	<ul style="list-style-type: none"> • Појмови: улична уметност, мурали, графити, тагирање; • Видови уличне уметности: мурали, графити, стикери, инсталације; • Историјат графита, легални графити, графити у галеријама; • Дискусија: намера уметника, идеје, поруке, ставови, емоције, стилови; тагирање по културно-историјским споменицима, знаменитим зградама, приватној својини, радовима уметника; • Материјали, опасност по здравље и околину, мере заштите; • Оријентациони избор уметника, уметничких група и пројеката: Edgar Mueller, Julian Beever, Kurt Wenner, Jeroen Koolhaas –Dre Urhahn, Ernesto Neto, Mark Jenkins, Peter Gibson, David Choe, Cityzenkane, Belx2, Lady Pink, Keith Jive, Baer, Ras Terms, Jon Reiss (Bomb it-документарни филм), Blu (одабрани радови), Rinpa Eshidan, Reverse Graffiti Project; • Израда скице за мурал или графит традиционалним материјалима или у рачунарском програму. <p><u>Посебни садржаји:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Истраживање: улична култура, музика и плес; • Пантомима; • Знамените грађевине Србије; • Израда документарног филма. 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • одговарајући кабинет. <p><u>Препоруке за реализацију теме:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • разговарати о томе шта један графит чини уметничким и о различитим доживљајима посматрача; • радове урађене у рачунарском програму треба одштампати како би ученици по њима урадили слободоручни цртеж уз додавање оригиналних детаља; • у складу са могућностима, реализовати скицу еколошким бојама на оштећеном зиду школе или у окружењу; • подстицати ученике да процењују свој рад и радове других; • по завршетку теме приказати радове свих ученика у простору школе и заједнички одабрати радове за објављивање на сајту/профилу школе. <p><u>Интернет:</u></p> <p>http://www.graffiti.org/ http://www.barcelonastreetart.net/ http://www.unurth.com/ http://www.xmarkjenkins.com/outside.html http://artradarjournal.com/2010/01/21/what-is-street-art-vandalism-graffiti-or-public-art-part-i/ http://www.metanamorph.com http://www.european-street-painting.com http://www.toxel.com/inspiration/2008/09/15/pedestrian-street-art-by-peter-gibson/ http://www.heatheronhertravels.com/crimes-of-passion-street-art-on-show-in-bristol/ http://weburbanist.com http://graffiti.playdo.com/ http://www.carolynrydercooley.com/photo440.html http://been-seen.com/index.php/articles/passport/creative-subways-around-the-world</p>
-----------------	--	--	--	--

Времешлов	<ul style="list-style-type: none"> Формирање опште слике о променама у уметности током историје. 	<p><u>IV степен:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> наведе узроке промена у уметности током историје; препозна историјски период према приказаном уметничком делу; прикаже ликовним радом специфичност одабраног историјског периода. 	<ul style="list-style-type: none"> Свакодневни живот, проналасци, открића, важни историјски догађаји и личности, одевање, намештај, архитектура, ликовна уметност, музика, позориште, плес, спорт, забава... од критско-микенске културе до краја XX века; Ликовни приказ историјског периода по избору ученика; израда маски, костима, шешира, перика, декорација, скица за употребне предмете ... <p><u>Посебни садржаји:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Пројекат свих одељења, тематска забава – реконструкција одабраног периода: израда сценографије, костима, маски, фризура, шминке, избор музике, концерт, наступ хора, представа, плес, луткарско позориште... 	<p>На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> одговарајући кабинет. <p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> приказати визуелну презентацију појединачних историјских периода, изнети само кључне информације и карактеристичне примере; разговарати о томе како су историјски догађаји, развој технологије и открића утицали на промене у естетици и уметности ; омогућити ученицима неспутано изношење мишљења и идеја; по завршетку теме приказати радове свих ученика у простору школе и заједнички одабрати радове за објављивање на сајту/профилу школе. <p><u>Интернет :</u> http://www.historyworld.net/ http://www.hyperhistory.com/ http://www.eyewitnesstohistory.com http://www.britannica.com/ http://www.fashion-era.com/ http://www.essentialsofmusic.com/ http://www.theatrehistory.com/</p>
------------------	---	---	--	--

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

- Музичка култура;
- Српски језик и књижевност;
- Историја;
- Биологија;
- Физика;
- Хемија;
- Математика;
- Рачунарство и информатика.

СМЕР: ВЕТЕРИНАРСКИ ТЕХНИЧАР**ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ**Годишњи фонд часова: **96**Разред: **трећи**

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Модерна	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање са основним одликама правца, представницима и њиховим делима 	<p>По завршетку теме ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> наведе одлике правца, представнике и њихова дела препозна модерне елементе у изразу и форми књижевног дела анализира одабрана дела, износи запажања и ставове 	<ul style="list-style-type: none"> Модерна у европској и српској књижевности. Одлике симболизма и импресионизма Шарл Бодлер: „Албатрос“ А. П. Чехов: „Ујка Вања“ Богдан Поповић: „Предговор Антологији новије српске лирике“ Алекса Шантић: „Претпразничко вече“, „Вече на шкољу“ Јован Дучић: „Благо цара Радована“ (избор), „Јабланови“ Милан Ракић: „Долап“, „Искрена песма“ В. П. Дис: „Тамница“, „Можда спава“ Сима Пандуровић: „Светковина“ Бора Станковић: „Нечиста крв“, „Коштана“ или „Божји људи“ (приповетка по избору) Јован Скерлић: „О Коштани“ или „Божји људи“ Петар Кочић: „Мрачајски прото“ или приповетка по избору Процена остварености исхода 	<ul style="list-style-type: none"> На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања. <p>Облици наставе Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (96 часова) <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Теоријска настава се реализује у учионици <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ol style="list-style-type: none"> праћење остварености исхода тестове знања <p>Оквирни број часова по темама</p> <ul style="list-style-type: none"> Модерна (27) Међуратна књижевност (32) Лексикологија (8) Правопис 3 (5) Култура изражавања (24)
Књижевност између два рата	<ul style="list-style-type: none"> Упознавање ученика са одликама међуратне књижевности, представницима и делима 	<ul style="list-style-type: none"> наведе одлике праваца, представнике и њихова дела наведе манифесте, књижевне покрете и струје у књижевности између два светска рата успостави узајамни однос књижевних дела и времена у коме су настала анализира одабрана дела, износи запажања и ставове 	<ul style="list-style-type: none"> Европска књижевност између два рата Одлике експресионизма, футуризма, надреализма В. Мајаковски: „Облак у панталонама“ Ф. Кафка: „Преображај“ или Х. Хесе: роман по избору или Е. Хемингвеј: „Старац и море“ Р. Тагора: „Градинар“ (избор) Српска међуратна књижевност М. Бојић: „Плава гробница“ Д. Васиљев: „Човек пева после рата“ 	

			<ul style="list-style-type: none"> • М. Црњански: „Суматра“ • М. Црњански: „Сеобе I“ • И. Андрић: „Ех Понто“ • И. Андрић: „Мост на Жепи“ • И. Андрић: „На Дрини ћуприја“ • М. Настасијевић: „Туга у камену“ или Т. Ујевић: „Свакидашња јадиковка“ • Р. Петровић: „Људи говоре“ (избор) • И. Секулић: „Госпа Нола“ • Процена остварености исхода 	
Творба речи	<ul style="list-style-type: none"> • Систематизовање знања о основним правилима грађења речи 	<ul style="list-style-type: none"> • препозна просте, изведене и сложене речи • примени основне принципе творбе речи 	<ul style="list-style-type: none"> • Просте, изведене и сложене речи • Основни појмови о извођењу речи • Важнији модели за извођење именица, придева и глагола • Основни појмови о творби сложеница и полусложеница • Процена остварености исхода 	
Лексикологија	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање ученика са основама лексикологије 	<ul style="list-style-type: none"> • препозна и одреди вредност лексема • уме да се служи речницима • наведе примере синонима, антонима, хомонима, жаргона... 	<ul style="list-style-type: none"> • Основни појмови из лексикологије (лексема, њено значење) • Полисемија и хомонимија • Синонимија и антонимија • Састав лексику српског књижевног (стандардног) језика • Дијалектизми, архаизми и историзми, неологизми, жаргонизми, вулгаризми • Фразеологизми • Термини • Речници и служење њима • Процена остварености исхода-тест • 	
Правопис	<ul style="list-style-type: none"> • Оспособљавање ученика за примењивање знања из језика и правописа у складу са језичком нормом 	<ul style="list-style-type: none"> • примени правописна правила у писању сложеница, полусложеница и синтагми • скраћује речи у складу са прописаним правилима 	<ul style="list-style-type: none"> • Основна правила спојеног, полусложеничког и одвојеног писања • Скраћенице 	

Култура изражавања	<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика да теоријска знања из граматике и правописа примењују у усменом и писаном изражавању 	<ul style="list-style-type: none"> износи став, користи аргументе и процењује опште и сопствене вредности у усменом и писаном изражавању 	<ul style="list-style-type: none"> Лексичке вежбе Стилске вежбе Домаћи задаци Говорне вежбе Школски писмени задаци 4x2+2 	
--------------------	--	---	---	--

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

- Грађанско васпитање/Верска настава

Смер: Ветеринарски техничар

Предмет: ЕНГЛЕСКИ РУСКИ ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Циљ предмета:

Развијање сазнајних и интелектуалних способности и стицање позитивног односа према другим културама уз уважавање различитости и усвајање знања и умења потребних у комуникацији на страном језику у усменом и писаном облику.

СТРАНИ ЈЕЗИК I

Годишњи фонд часова: 64

Разред: трећи

ЦИЉ	ИСХОДИ НА КРАЈУ ТРЕЋЕГ РАЗРЕДА Ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ И ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ	КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
СЛУШАЊЕ Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	<ul style="list-style-type: none"> разуме основне поруке и захтеве исказане јасним стандардним језиком када је реч о блиским темама (школа, посао, хоби) разуме глобално суштину нешто дужих разговора или дискусија на састанцима, који се односе на мање сложене садржаје из струке, уколико се говори разговетно стандардним језиком, поставља питања и тражи објашњења у вези са темом дискусије/разговора разуме једноставније текстове (стандардна писма, информације о процесу рада у струци) који су писани обичним језиком или језиком струке разуме опис догађаја и осећања разуме основни садржај као и важније 	<ul style="list-style-type: none"> Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења) Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика) Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима) Заштита човекове околине (волонтерски рад) Медији (штампа, телевизија, електронски медији) Историјски догађаји/линости из земаља чији се језик учи Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера) 	<ol style="list-style-type: none"> Представљање себе и других Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, специфично по регионима) Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.) Давање једноставних упутстава и команди Изражавање молби и захвалности Изражавање извињења Изражавање потврде и 	<p>НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА</p> <p>Комуникативна настава страних језика подразумева поимање језика као средства комуникације; инсистира на употреби циљног језика у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике; претпоставља примену тзв. Teacher talk, одн. прилагођавање говорне делатности наставника интересовањима и знањима ученика; инсистира на комуникативном аспекту употребе језика, одн. на значењу језичке поруке, а не толико на граматичној</p>

	детаље у извештајима, брошурама и уговорима везаним за струку	СТРУЧНЕ ТЕМЕ • Као у првом разреду	негирање 8. Изражавање допадања и недопадања 9. Изражавање физичких сензација и потреба 10. Исказивање просторних и временских односа 11. Давање и тражење информација и обавештења	прецизности исказа ; претпоставља да се знања ученика мере прецизно дефинисаним релативним, а не толико апсолутним критеријумима тачности.
ЧИТАЊЕ Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова		ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК I. РЕЧЕНИЦА - Сви типови упитних реченица - Директна и индиректна питања - Индиректни говор: рецептивно и продуктивно а) изјаве и питања– без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена) б) молбе, захтеви, наредбе - Индиректни говор: само рецептивно а) изјаве са променом глаголских времена - Одређене релативне клаузе - Сложене реченице: временске клаузе, узрочне клаузе , допусне клаузе	12. Описивање и упоређивање лица и предмета 13. Изрицање забране и реаговање на забрану 14. Изражавање припадања и поседовања 15. Скретање пажње 16. Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања 17. Тражење и давање дозволе 18. Исказивање честитки 19. Исказивање препоруке 20. Изражавање хитности и обавезности 21. Исказивање сумње и несигурности	Један од кључних елемената комуникативне наставе је и социјална интеракција кроз рад у учионици. Она се базира на групном или индивидуалном решавању проблема, потражи за информацијама и мање или више комплексним задацима. У тим задацима увек су јасно одређени контекст, процедура и циљ, чиме се унапређује квантитет језичког материјала који је неопходан услов за било које учење језика. Такозвана комуникативно-интерактивна парадигма у настави страних језика, између осталог, укључује и следеће компоненте: • усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину
ГОВОР Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на страном језику	<ul style="list-style-type: none"> једноставним средствима опише статус и образовање, будуће запослење опише делатност, фирму, процес рада или пак преприча телефонски разговор или одлуке неког договора у оквиру познате лексике образложи краће своје намере, одлуке, поступке 	II. ИМЕНИЧКА ГРУПА 1. Члан - Разлике између одређеног и неодређеног члана у ширем контексту 2. Именице - Бројиве и небројиве именице 3. Заменички облици а) Заменице - Личне заменице у функцији субјекта и објекта		<ul style="list-style-type: none"> поимање наставног програма као динамичне, заједнички припремљене и ажуриране листе задатака и активности наставник је ту да омогући приступ и прихватање нових идеја ученици се третирају као

		<ul style="list-style-type: none"> - Показне заменице - Односне заменице б) детерминатори - Показни детерминаотри - Неодређени детерминатори - Присвојни детерминатори 4. Придеви - Обновити компарацију придева - too/not...enough/not as...(as)/...than 5. Бројеви - Обновити просте и редне бројеве 6. Кванитификатори <p>III ГЛАГОЛСКА ГРУПА</p> <p>1. Глаголи</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обновити разлику у употреби Present Simple, Present Continoutous; Past Simple, Past Continuous - Обновити све употребе Present Perfect - Past perfect 		<p>одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину</p> <ul style="list-style-type: none"> • учбеници су само један од ресурса; осим њих препоручује се и примена других извора информација и дидактичких материјала, поготову кад је реч о стручним темама • учioniца постаје простор који је могуће реструктурирати из дана у дан
<p>ПИСАЊЕ</p> <p>Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја</p>	<ul style="list-style-type: none"> • попуњава рачуне, признанице и хартије од вредности • напише једноставно пословно писмо према одређеном моделу • опише и појасни садржај схема и графикана везаних за струку 			<p>Важан циљ у учењу страног језика у средњим стручним школама је овладавање језиком струке, и то у оноликој мери која је неопходна да се језик користи ради информисаности и оспособљености за једноставну комуникацију у усменом и писаном облику на страном језику. Тај сегмент наставе страног језика који се прогресивно увећава од 20 до 50% током четворогодишњег образовања мора да буде јасно дефинисан и у складу са исходима везаним за квалификације струке. Неопходно је да стручна тематика која се обрађује на страном језику прати исходе појединих стручних предмета и буде у корелацији са њима.</p>
<p>ИНТЕРАКЦИЈА</p> <p>Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука</p>	<ul style="list-style-type: none"> • поведе, настави и заврши неки једноставан разговор, под условом да је лице у лице са саговорником • буде схваћен у размени идеја и информација о блиским темама у предвидљивим, свакодневним ситуацијама 			
<p>МЕДИЈАЦИЈА</p> <p>Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Сажима садржај текста, филма, разговара и сл. 			<p>Реализација наставе језика струке се много више огледа у развијању рецептивних вештина него продуктивних јер је сврха учења страног језика, у првој линији, усмерена на то да се ученици оспособе да прате одређену стручну литературу у циљу</p>

<p>МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ</p> <p>Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима</p>	<ul style="list-style-type: none"> • идентификује различита гледишта о истој теми 			<p>информисања, праћења иновација и достигнућа у области струке, усавршавања и напредовања. Стога је спектар текстова који се препоручују велики: шематски прикази, упутства о примени апарата, инструмената или пак материјала, хемикалија, рецепти, декларације, краћи стручни текстови чији је садржај релевантан за тематске садржаје стручних предмета, извештаји, каталози, програми сајамских активности и сл. Веома је битно у раду са таквим текстовима одредити добру дидактичку подршку. Добро осмишљени налози упућују на то да одређене текстове, у зависности од тежине и важности информација које они носе, треба разумети глобално, селективно или пак детаљно.</p>
<p>ЗНАЊА О ЈЕЗИКУ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • коректно употребљава једноставне структуре користећи зависне реченице (уз одређене системске елементарне грешке које глобални смисао не доводе у питање) 			<p>Продуктивне вештине треба ограничити на строго функционалну примену реалну за захтеве струке. То подразумева писање кратких порука, мејлова у оквиру пословне комуникације (поруџбенице, рекламације, захтеви, молбе) и вођење усмене комуникације која омогућава споразумевање на основном нивоу било у директном контакту са саговорником или у телефонском разговору.</p>
		<p>Прилози</p> <p>Потврдни, одређни (<i>si, no</i>). Основни прилози <i>bene, male, molto, poco, troppo, meno, più</i> и прилошки изрази за одређивање времена (<i>prima, durante, dopo</i>) и простора. <i>a destra, a sinistra, dritto, davanti, dietro, sotto, sopra, su, giù</i></p> <p>Упитни прилози: <i>quando?, come?, perché? dove?</i></p> <p>Грађење прилога од придева помоћу суфикса <i>mente</i></p> <p>Положај прилога <i>mai, sempre, ancora, già</i> уз <i>passato prossimo</i> (<i>Non ho mai viato una cosa tanto bella</i>).</p> <p>Речца <i>ci</i> (с прилошком вредношћу) и <i>ne</i> (<i>Ne torno</i></p>		

		<p><i>adesso</i>) и заменичком вредношћу (<i>Marco? Ne parliato spesso</i>). Речца <i>ci</i> са заменичком вредношћу (<i>Marco? Ci ho parlato ieri</i>).</p> <p>Везници. Реченица: Проста и проширена реченица у потврдном и у одричном облику. Упитна реченица: с конструкцијом изјавне реченице потврдног облика и упитном интонацијом с конструкцијом изјавне реченице у одричном облику и упитном интонацијом Ред речи у реченици.</p>		
		<p>Ред речи у реченици. Сложена реченица: употреба везника који уводе зависну реченицу (временску, узрочну, релативну, хипотетички период) Хипотетички период: Реална погодбена реченица: <i>Se hai tempo andiamo in gita. Se avrai tempo andremo in gita.</i> Иреална погодбена реченица, са имперфектом у протази и аподози: <i>Se avevi tempo, andavamo in gita.</i></p> <p>Глаголи Презент и футур јаких, слабих, помоћних, рефлексивних, сложених и модалних глагола. Перфект и претерит најфреквентнијих глагола</p> <p>Реченице Независно сложене реченице (<i>und, aber, oder, denn, darum, deswegen, trotzdem</i>) Зависно сложене – узрочне (<i>weil</i>), временске (<i>wenn, als, während, bis</i>), концесивне (<i>obwohl</i>), релативне</p> <p style="text-align: center;">РУСКИ ЈЕЗИК</p> <p>Именице Скраћенице (вуз, МГУ). Род абривијатура.</p>		

Познатији наши и страни географски називи са специфичностима у роду, броју и промени.

Заменице

Систематизација неодређених заменица са – то, нибудь

Придеви

Утврђивање и систематизација придевских облика

Бројеви

Читање децимала и разломака (**0,1-ноль целых одна десятая, 2,4-две целых четыре десятых, ½-одна вторая (половина)**).

Глаголи

Радни глаголски придев садашњег времена

Радни глаголски придев прошлог времена

Пасивни глаголски придеви-употреба

СИНТАКСА

Реченице са субјектом типа **мы с вами**

Реченице с куполама **являются, называются**

Реченице са куполом **есть**

Реченице са трпним глаголским придевом у предикату (**Лес посажен недавно**)

Реченице са одредбом за приближну количину (**В классе было учеников тридцать**)

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Именичка група

- систематизација употребе детерминаната: одређених, неодређених и партитивних чланова; присвојних и показних придева; основних, редних и апроксимативних бројева; неодређених речи; одсуство детерминаната (на пример: код етикета производа – *fromage de brebis*, натписа на продавницама и установама – *boulangerie, banque*, назива рубрика у штампаним медијима – *faits divers*, на знаковима упозорења – *entrée interdite*; испред именице у позицији атрибута: *il est boulanger* и слично);

- род и број именица и придева; место придева *petit, grand, jeune, vieux, gros, gentil, beau, joli, long, bon, mauvais*; промена значења неких придева у зависности од места: *un grand homme / un homme grand; un brave homme / un homme brave*; поређење придева;

- заменице: личне ненаглашене (укључујући и

		<p>заменицу <i>on</i>) и наглашене; заменице за директни и за индиректни објекат; показне и присвојне; упитне и неодређене.</p> <p>Глаголска група - систематизација глаголских начина и времена: времена индикатива, перифрастичне конструкције, посебно за исказивање радње у току <i>être en train de ...</i>; презент субјунктива глагола прве и друге групе и фреквентних неправилних глагола: <i>Il est important que tu viennes... / que nous allions... / que vous soyez...</i>; перфект кондиционала: <i>Si j'avais su, je serais venue plus tôt</i>; императив: <i>sachons attendre, ayons confiance; soyez les bienvenus!</i></p> - темпорална, каузална, концесивна и погодбена вредност герундива; - униперсонални глагол <i>s'agir</i> и униперсоналне конструкције са глаголима <i>suffire de + inf.</i> , <i>défendre/interdire de + inf.</i> , <i>recommander de + inf.</i> , <i>rester à + inf.</i> <p>Предлози - предложна група са придевском вредношћу; - предложна група иза прилога за количину.</p> <p>Прилози, систематизација Модалитети и форме реченице - систематизација: декларативни, интерогативни, екскламативни и императивни модалитет; - негација, изостављање форклузива <i>pas</i>, употреба осталих форклузива; - пасив: везивање агенса предлозима <i>de</i> и <i>par</i>;</p>		
--	--	---	--	--

БОЛЕСТИ ЖИВОТИЊА

1. ОСТВАРИВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
III	128	128	160	30		446

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА

- Стицање знања о етиологији, патогенези, дијагностици, терапији и профилакси заразних и незаразних обољења говеда, оваца, коза, свиња, коња, живине, паса и мачака
- Стицање знања и вештина за правилан прилаз, фиксирање и припрему животиња за клинички преглед
- Стицање вештина за самостално извођење неопходних мануелних и инструменталних процедура у дијагностици и терапији животиња

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА

Разред: трећи

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
1.	Заразне болести	210
2.	Паразитске болести	88
3.	Болести живине	20
4.	Болести коња	128

4. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА

Назив модула: **Заразне болести**

Трајање модула: **210 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Развијање знања о настанку, ширењу, лечењу и сузбијању заразних болести 	<ul style="list-style-type: none"> наведе узрочнике и начин ширења бактеријских заразних болести препозна клиничке манифестације болести примени терапију по налогу ветеринара наведе начине сузбијања заразних болести бактеријске етиологије наведе узрочнике и начин ширења вирусних заразних болести препозна клиничке манифестације болести примени терапију по налогу ветеринара наведе начине сузбијања заразних болести вирусне етиологије наведе узрочнике и начин ширења прионских болести нрепозна клиничке манифестације болести наведе начине сузбијања прионских болести 	<p>Теорија</p> <ul style="list-style-type: none"> Заразне болести изазване бактеријама : <ul style="list-style-type: none"> - Антракс - Бруцелоза, - Салмонелоза - Лептоспироза - Туберкулоза - Пастерелоза - Анаеробне инфекције Заразне болести изазване вирусима : <ul style="list-style-type: none"> - Беснило - Слинавка и шап - Ауџеџијева болест - Болест плавог језика Заразне болести изазване прионима : <ul style="list-style-type: none"> - Болест лудих крава, - Скрејпи 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе/ учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Облици наставе Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (52 часа) вежбе (128 часа) настава у блоку (30 часова) <p>Подела одељења на групе Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none"> вежби наставе у блоку <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава у учионици и кабинету вежбе у ветеринарској амбуланти, на школској економији и на терену настава у блоку у ветеринарској амбуланти, на школској економији и на терену <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> користити слике, шеме и филмове користити Закон којим је регулисано сузбијање заразних болести користити епизоотиолошке извештаје користити примере из свакодневног живота инсистирати на корелацији са садржајима других предмета наставник и ученици су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на раду обавезна је контрола вођења дневника праксе ученика програм блок наставе се реализује из понуђеног садржаја модула вежби блок наставе се реализује у току школске године према плану датом у гантограму <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> праћење остварености исхода тестове знања тестове практичних вештина дневника практичног рада
<ul style="list-style-type: none"> Развијање вештина за спречавање настанка и ширења заразних болести Развијање вештина за лечење и сузбијање заразних болести 	<ul style="list-style-type: none"> изведе опште методе прегледа обави термометрирање код крава, коња, свиња, оваца, паса обави мерење тријаса код различитих животињских врста одабере и припреми прибор и инструменте за специјално испитивање изведе вакцинацију по налогу ветеринара изведе дехелминтизацију по налогу ветеринара користи дезинфекциона средства у профилакси заразних болести 	<p>Вежбе и настава у блоку</p> <ul style="list-style-type: none"> Адспекција Палпација Перкусија Аускултација Термометрирање Мерење тријаса Вакцинација Дезобаријере 	

Назив модула: **Паразитске болести**

Трајање модула: **88 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Развијање знања о појављивању, ширењу, сузбијању и искорењивању, паразитских болести које се јављају код више врста животиња 	<ul style="list-style-type: none"> наведе узрочнике и начин ширења болести изазваних протозоама препозна клиничке манифестације болести примени терапију по налогу ветеринара одреди мере за сузбијање обољења изазваних протозоама наведе узрочнике и начин ширења болести изазваних хелминтима препозна клиничке манифестације болести примени терапију по налогу ветеринара одреди мере за сузбијање обољења изазваних хелминтима наведе узрочнике и начин ширења болести изазваних ектопаразитима препозна клиничке манифестације болести примени терапију по налогу ветеринара одреди мере за сузбијање обољења изазваних ектопаразитима 	<p><u>Теорија</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Болести изазване протозоама: <ul style="list-style-type: none"> Бабезиоза Кокцидиоза Болести изазване хелминтима: <ul style="list-style-type: none"> Фасциолоза Тенијаза Ехинококоза Аскаридоза Стронгилидоза Диктиокаулоза Трихинелоза Цистицеркоза Болести изазване ектопаразитима <ul style="list-style-type: none"> Шуга Демодикоза Хиподермоза Мијаза Инвазија крпеља Буве Ваши 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Облици наставе</u> Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (24 часа) практична настава (64 часа) <p><u>Подела одељења на групе</u> Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none"> практичне наставе <p><u>Место реализације наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава - у учионици- кабинету практична настава – у ветеринарској амбуланти, школској економији и на терену <p><u>Препоруке за реализацију наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none"> користити слике , шеме , слајдове , филмове користити Закон којим је регулисано сузбијање паразитских болести инсистирати на корелацији са садржајима других предмета инсистирати на примерима из свакодневног живота наставник и ученици су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на раду обавезна је контрола вођења дневника праксе ученика
	<ul style="list-style-type: none"> изведе правилно фиксирање говеда, оваца, свиња, коња , паса и мачака прихвати и збрине различите клиничке случајеве у свакодневној пракси 	<p><u>Практична настава</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Прилаз и фиксирање говеда Прилаз и фиксирање оваца Прилаз и фиксирање свиња Прилаз и фиксирање коња Фиксирање паса и мачака Фиксирање живине Практичан рад у ветеринарској амбуланти уз ветеринара и обрада појединих клиничких случајева: пријем пацијената, узимање анамнезе, клинички преглед и спровођење терапије 	<p><u>Оцењивање</u> Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> праћење остварености исхода тестове знања тестове практичних вештина дневника практичног рада

Назив модула:

Болести живине

Трајање модула:

20 часова

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none">Развијање знања о етиологији, патогенези, дијагностици, профилакси и терапији обољења живине	<ul style="list-style-type: none">наведе узрочнике најважнијих обољења живине инфективне природеобјасни утицај грешака у исхрани и начину држања на појаву болести живине у фармским условимаобјасни програм превентивних мера у живинарству	<p><u>Теорија</u></p> <ul style="list-style-type: none">Болести живине изазване бактеријама, вирусима и паразитима:<ul style="list-style-type: none">Атипична куга живинеГамборо болестМаркова болестБогињеИнфлуенца птицаСингамозаХетеракидозаБолести живине изазване технолошким грешкамаПрограм превентивних мера у живинарствуБолести осталих врста живине и птица	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе/ учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Облици наставе</u> Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">теоријска настава (20 часова) <p><u>Место реализације наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none">теоријска настава - у учионици- кабинету <p><u>Препоруке за реализацију наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none">користити слике, шеме и филмовекористити Закон којим је регулисано сузбијање заразних болестикористити епизоотиолошке извештајекористити примере из свакодневног животаинсистирати на корелацији са садржајима других предмета <p><u>Оцењивање</u> Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none">праћење остварености исходатестове знања

Назив модула:

Болести коња

Трајање модула:

128 часа

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none">Развијање знања и практичних вештина у збрињавању различитих клиничких случајева	<ul style="list-style-type: none">препозна и лечи најважније болести органа дигестивног трактапрепозна и лечи најважније болести органа кардиоваскуларног системапрепозна и лечи најважније болести респираторног трактапрепозна и лечи болести урогениталног трактапрепозна и лечи болести поремећаја метаболизмапрепозна и лечи болести кожепрепозна и лечи болести новорођенчади	<p><u>Теорија</u></p> <ul style="list-style-type: none">Болести органа дигестивног тракта:<ul style="list-style-type: none">Запаљење усне слузокожеЦревни грчМетеоризам цреваПромене положаја цреваЗатворПроширење желуцаБолести органа респираторног система:<ul style="list-style-type: none">Запаљење ждрелаЗапаљење бронхијаЗапаљење плућаБолести органа кардиоваскуларног система:<ul style="list-style-type: none">Слабост срцаБолести органа урогениталног тракта:<ul style="list-style-type: none">Запаљење мокраћне бешикеГрешке у исхрани и болести метаболизма:<ul style="list-style-type: none">LaminitisПаралитична миоглобинемијаБолести коже:<ul style="list-style-type: none">ДерматомикозеКопривњачаЖдребећакБолести новорођене ждребади:<ul style="list-style-type: none">Пролив сисанчадиЗадржавање меконијум	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе/ учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Облици наставе</u> Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">теоријска настава (32 часа)практична настава (96 часова) <p><u>Подела одељења на групе</u> Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none">практичне наставе <p><u>Место реализације наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none">теоријска настава - у учионици- кабинетупрактична настава – у ветеринарској амбуланти, школској економији и на терену <p><u>Препоруке за реализацију наставе</u></p> <ul style="list-style-type: none">користити слике, шеме и филмовекористити моделе животињакористити инструменте и апарате који се користе у дијагностици и терапијикористити примере из свакодневног животау оквиру предавања о болестима појединих органа и система органа укључити унутрашње болести, заразне и паразитске болести специфичне само за коње, затим тровањаинсистирати на корелацији са садржајима других предметанаставник и ученици су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на радуобавезна је контрола вођења дневника праксе ученика <p><u>Оцењивање</u> Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none">праћење остварености исходатестове знањатестове практичних вештинадневник практичног рада
	<ul style="list-style-type: none">прихвати и збрине различите клиничке случајеве у свакодневној праксиреши специфичне проблеме из клиничке патологије и терапије коњаспроведе интензивну терапију и негу болесних животиња	<p><u>Практична настава</u></p> <ul style="list-style-type: none">Практичан рад у ветеринарској амбуланти уз ветеринара и обрада појединих клиничких случајева: пријем пацијената, узимање анамнезе, клинички преглед и спровођење терапије	

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА

- Анатомија и физиологија
- Сточарство са исхраном
- Фармакологија
- Епизоотиологија
- Професионална пракса

ПОРОДИЉСТВО

2. ОСТВАРИВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
III	96	64	64	30		254

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- Стицање знања из физиологије размножавања, ветеринарског акушерства, вештачког осемењавања и стерилитета.

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА

Разред: први

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
1.	Репродукција	151
2.	Вештачко осемењавање и стерилитет	103

5. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА

Назив модула: **Репродукција**

Трајање модула: **151 час**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА:	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Развијање знања о основама размножавања животиња; 	<ul style="list-style-type: none"> наведе симптоме и фазе полног циклуса; опише припрему животиње за ректални и вагинални преглед; наведе дужину трајања гравидитета код појединих врста животиња; опише блиске знаке порођаја и порођајне фазе; наведе карактеристике пуерперијума; наведе узроке настанка мумификације, мацерације, емфизема, хидропса плода; наведе узроке побачаја; опише узроке отежаног порођаја који потичу од мајке, плода и плодових овоја; идентификује знаке заостале постелице; 	<p><u>Теорија:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Полни циклус; Гравидитет; Порођај и пуерперијум; Патологија гравидитета; Патологија порођаја; Патологија пуерперијума; Заостала постелица. 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе/ учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p><u>Облици наставе</u> Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (57 часова); вежбе (64 часа); настава у блоку (30 часова). <p><u>Подела одељења на групе</u> Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none"> вежби; наставе у блоку. <p><u>Место реализације наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава – у учионици и кабинету; вежбе у ветеринарској амбуланти, као и на школској економији и терену; настава у блоку у ветеринарској амбуланти, као и на школској економији и терену.
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање за помоћ ветеринару при акуширању. 	<ul style="list-style-type: none"> идентификује еструс; одабере и припреми акушерске инструменте; прати, контролише и води порођај код разних врста животиња; идентификује положај плода; изведе одређене корекције плода (главе и екстремитета); идентификује еструс, утврди оптимално време оплодње и поступак припуштања. 	<p><u>Вежбе и настава у блоку:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Припрема акушерских инструмената; Помоћ при порођају; Помоћ при тешком и патолошком порођају; Откривање еструса. 	<p><u>Препоруке за реализацију наставе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> користити слике, шеме, слајдове; користити очигледна средства; инсистирати на примерима из свакодневног живота; инсистирати на корелацији са садржајима других предмета; наставник и ученици су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на раду; обавезна је контрола вођења дневника праксе ученика; програм наставе у блоку се реализује из понуђеног садржаја модула вежби; настава у блоку се реализује у току школске године према плану датом у гантограму. <p><u>Оцењивање</u> Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> праћење остварености исхода; тестове знања; тестове практичних вештина; дневник практичног рада.

Назив модула:

Вештачко осемењавање и стерилитет

Трајање модула:

103 часа

ЦИЉЕВИ МОДУЛА:	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none">Развијање знања о значају вештачког осемењавања домаћих животиња за унапређење сточарства;Развијање знања о узроцима и врстама стерилитета домаћих животиња;	<ul style="list-style-type: none">објасни зоотехнички, зоопрофилактички, медицинско-санитарни и економски значај вештачког осемењавања;наведе методе узимања сперме;опише поступак прегледа, разређења и конзервисања сперме;опише начин транспорта сперме;наведе узроке који доводе до неплодности домаћих животиња са акцентом на ендометритисе и цисте на јајницима;објасни урођене и стечене облике стерилитета женки;објасни урођене и стечене облике стерилитета мужјака;одреди профилактичке мере сузбијања стерилитета;	<p>Теорија :</p> <ul style="list-style-type: none">Значај вештачког осемењавања;Сперма ;Поступак са спермом;Узроци стерилитета;Стерилитет женки;Стерилитет мужјака;Профилактика стерилитета.	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Облици наставе Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">теоријска настава (39 часова);практична настава (64 часа). <p>Подела одељења на групе Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none">практичне наставе. <p>Место реализације наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">практична настава у ветеринарској амбуланти, као и на школској економији и терену. <p>Препоруке за реализацију наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">користити слике, шеме, слајдове, филмове;инсистирати на корелацији са садржајима других предмета;инсистирати на примерима из свакодневног живота;наставник и ученици су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на раду;обавезна је контрола вођења дневника праксе ученика.
<ul style="list-style-type: none">Развијање вештина за вештачко осемењавање домаћих животиња.	<ul style="list-style-type: none">обави поступак узимања сперме од приплодњака и обави макроскопски и микроскопски преглед;одабере одговарајући сперморазређивач и разреди сперму;одабере и припреми инструменте за вештачко осемењавање;изврши осемењавање крава, оваца и крмача.	<p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none">Припрема за ректални преглед;Узимање, преглед, разређење и конзервисање сперме;Техника осемењавања.	<p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none">праћење остварености исхода;тестове знања;тестове практичних вештина;дневник практичног рада.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА/МОДУЛИМА:

- Анатомија и физиологија;
- Биологија;
- Хигијена и нега животиња;
- Болести животиња;
- Основи хирургије;
- Професионална пракса.

ПРОФЕСИОНАЛНА ПРАКСА

3. ОСТВАРИВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
III					90	90

Напомена: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

4. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА

Трећи разред

- Стицање вештина за самостално извођење неопходних мануелних и инструменталних процедура у дијагностици и терапији животиња
- Стицање вештина за правилан прилаз, фиксирање и припрему животиња за клинички преглед
- Стицање практичних вештина и искуства у збрињавању различитих клиничких случајева
- Стицање вештина за самостално обављање одређених послова из области ветеринарске медицине
- Оспособљавање за самостално спровођење превентивних мера од заразних и паразитарних болести
- Оспособљавање за помоћ ветеринару при порођају

5. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА

Разред: трећи

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
1.	Обрада клиничких случајева	60
2.	Акушерство и вештачко осемењавање	30

НАПОМЕНА:

- Професионална пракса се обавља у периоду од 01. 09. до 15. 08. текуће школске године у првом, другом и трећем разреду, изузев празником и недељом. Закључна оцена утврђује се на седници одељенског већа после 15. 08. текуће школске године. На истој седници утврђује се и општи успех ученика о завршеном разреду.

6. ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА

Назив модула:

Обрада клиничких случајева

Трајање модула

60 часова

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none">Оспособљавање за примену практичних вештина у збрињавању различитих клиничких случајева	<ul style="list-style-type: none">збрине различите клиничке случајеве у свакодневној клиничкој праксиреша специфичне проблеме клиничке патологије и терапије говеда, оваца, коза, свиња и пасасамостално припреми и постави дезобаријере за транспортна средства на улазу у објектесамостално вакцинише и дехелминтише животиње	<ul style="list-style-type: none">Припремање и постављање дезобаријераВакцинација и дехелминтизација животињаДежурство у ветеринарској амбуланти уз ветеринара и обрада појединих клиничких случајева: пријем пацијента, узимање анамнезе, клинички преглед и спровођење терапијеДежурство на говедарској фарми уз ветеринара и обрада појединих клиничких случајева: узимање анамнезе, клинички преглед и спровођење терапије	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Облици наставе Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">професионалне праксе (60 часова) <p>Подела одељења на групе Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none">професионалне праксе <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none">Професионална пракса се реализује на школској економији, у ветеринарској амбуланти и на терену. <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none">ученик је обавезан да има радну одећу и придржава се Правилника заштите на радуученик је обавезан да води дневник радапрофесионална пракса се обавља у периоду од 01. 09. до 15. 08. текуће школске године у трећем разреду, изузев празником и недељомзакључна оцене утврђује се на седници одељенског већа после 15. 08. текуће школске године. На истој седници утврђује се и општи успех ученика о завршеном разреду <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none">праћење остварености исходаовладавање практичних вештинаоцењивање вођења дневника

Назив модула: **Акушерство и вештачко осемењавање**

Трајање модула: **30 часова**

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none">Оспособљавање за самосталан рад у породилству	<p>По завршетку модула ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none">самостално одабере, припреми и примени акушерске инструментепрепозна животиње које су у еструсу и изврши осемењавање	<ul style="list-style-type: none">Припрема инструмената и помоћ при порођајуОткривање еструсаТехника осемењавања	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Облици наставе Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none">професионална пракса (30 часова) <p>Подела одељења на групе Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:</p> <ul style="list-style-type: none">професионалне праксе <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none">Професионална пракса се реализује на школској економији, у ветеринарској амбуланти и на терену. <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none">ученик је обавезан да има радну одећу и придржава се правилника заштите на радуученик је обавезан да води дневник радапрофесионална пракса се обавља у периоду од 01. 09. до 15. 08. текуће школске године у трећем разреду, изузев празником и недељомзакључна оцене утврђује се на седници одељенског већа после 15. 08. текуће школске године. На истој седници утврђује се и општи успех ученика о завршеном разреду <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none">праћење остварености исходаовладавање практичних вештинаоцењивање вођења дневника рада

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА, ОДНОСНО МОДУЛИМА

- Анатомија и физиологија
- Хигијена и нега животиња
- Патологија
- Епизоотиологија
- Фармакологија